

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Szeptember 30.
VII. évfolyam, 258. szám.

Péntek

Chamberlain mondotta:

„Ismét alkalom van arra, hogy a józan ész vegye át a sze- repet a tanácskozások során”

**Szenzációs fordulat az európai feszültségben: Mün-
chenben ma tanácskozásra ülnek össze Chamberlain,
Daladier, Hitler és Mussolini — „Mia Istenek!” —
kiáltották az angol képviselők, amikor Chamberlain
bejelentette a müncheni német találkozót — Megcá-
loiják Benes lemondásának híreit**

Az elmúlt huszonegy óra olyan szenzációval szolgált, amely valóban az elmúlt idők legnagyobb horderejű eseményének tekinthető. A rohamosan közeledő október elseje, Hitler vezér és kancellár végső határideje ugyanis arra készítette a nyugati demokráta államok békéért fáradozó vezetőit, hogy még egyszer megkíséreljék a probléma azonnali elintézését, mielőtt még a Harmadik Birodalom beváltana azon fenyegetését, hogy feltételeinek nem teljesítése esetén megkezdi katonai akcióit a csehszlovák köztársaság ellen. Megvalósították a négyhatalmi konferencia eszméjét, tehát azt, amely Mussolini miniszterelnök több, mint egyéves gondolata volt és e célból mára megrendezték a müncheni találkozót, amelyen Chamberlain, Daladier, Mussolini miniszterelnökök és Hitler kancellár fognak részt venni. Ennek a konferenciának összehozása valóban nem volt kis dolog, mert amint a részletjelentésekből kitűnik, Nagybritanniában és Franciaországban belső, a Harmadik Birodalomban és Itáliában ideológiai érzelmi okok is hátráltatták azt. Mindennek ellenére — és ez letagadhatatlanul ismét Chamberlain miniszterelnök érdeme — sikerült az illetékes ellenző tényezők figyelmen kívül hagyásával a nagy és nemes gondolatot megvalósítani és így a világ azzal a komoly és határozott reménnyel nézhet a jövő felé, hogy a csehszlovákiai nemzetiségi probléma mégis békés megoldást nyerhet és elkerülhető lesz még az elszigetelt háború is. A megvalósítást lázas előkészületi munka előzte meg. Lord Perth brit nagykövet Rómában, Francois Poncet francia nagykövet Berlinben intézkedett Ciano grófhoz, illetve Hitler vezér és kancellárhoz, hogy vajjon hajlandók lennének ezen az azonnal, illetve már a mai napon összeülő konferencián részt venni? Ciano gróf haladékosan megkérdezte, de egy félóra múlva már meg is adta a Duce nevében a beleegyező választ. Hitler kancellárt, akit előzőleg sir Neville Henderson berlini brit nagykövet a terrortól értesített, már nem is lepte meg, amikor Francois Poncet kormányának nevében hasonló értelmű kérdést intézett hozzá és így határozott igennel válaszolt. Ez után már nem volt nehéz a találkozás helyét és időpontját kitűzni és azt mára Münchenben megállapítani. A nemzetközi sajtó, amely a nagyon is humánus és szén kíséreltet világszerte külön kiadásokban hozta megállapította, hogy az

Roosevelt konferenciát sürgető nyílt szövege nyomán Chamberlain miniszterelnök elgondolása volt. Daladier miniszterelnök, akit a jobboldali francia ellenzéki pártok képviselői szinte ultimátumszerűen kértek fel a határozott és azonnali nyílt színvallásra, azonnal bele is egyezett és hogy Mussolini és Hitler kancellár békéskészségük dokumentálásaképpen szintén látható meglepéssel fogadták a tervet. Hogy a konferencia sikerrel jár-e, ter-

Anglia előkészületei

(LONDON.) Chamberlain miniszterelnöknek a béke megmentésére irányuló fáradozása ellenére az angol kormány nagypontosságú megbeszéléseket tartott, amelyek mind nemzetvédelmi jellegűek. Az angol király elnökletével tartott zártkörű tanácskozásain elhatározták a flotta tartalékosainak behívását. Az intézkedésnek csak elővigyázatossági jellege van. A behívóparancs értelmében az összes tartalékos tengerészeknek kivétel nélkül be kell vonulniuk a kikötőkbe és kivétel csak a nyugalomba vonult tengerész tartalékosok jelentenek, akiknek egyéni behívót kell várniuk, hasonlóképpen a tiszteknek is. Ugyanakkor megfelelő intézkedések történtek a nőknek a hadiszolgálat keretében való beillesztésére, természetesen nem a frontokon, hanem segédszolgálati jelleggel. A Reuter jelentése szerint egyébként számos Angliában élő német kérte most az angol állampolgárság megadását. A gyarmatokról érkező jelentések szerint ott is teljes a brit erőkkel melletti egység. Bombay-i híradás szerint Nehru, az indiai ellenzék vezére, kijelentette, hogy India hajlandó Nagybritannia segítségére lenni. Hasonló kijelentést tett a haiderabadi rizám is, aki táviratban jelentette be idevonatkozó készségét. Ottavából viszont azt jelentik, hogy Kanadában Mackenzie King miniszterelnök elnökletével tartott tanácskozáson a kormány teljes mértékben azonosította magát Anglia intézkedéseivel és Chamberlain fáradozásaival. Az angol tőzsde egyébként általában igen nyugodt.

MEGBESZÉLÉSEK JAPÁNNAL

(TOKIÓ.) Ott tábornok német nagykövet több fontos látogatást tett Ugaki külügyminiszternél, de a megbeszélések eredményét titokban tartják. Valószínű, hogy arról a kérdéssel volt szó, hogy Japán milyen álláspontot helyezkedne egy európai viszály esetében.

mésztesen megjósolni nem lehet. Valószínű azonban, hogy igen, mert a szerencsére elég hosszúra nyúlt kérdés alatt minden felelős vezető előtt nyilvánvalóvá lett az általános ellenszenv a háború gondolata ellen és így bizonyos, hogy a négy hatalom leghivatottabb vezetői még kölcsönös áldozatok és politikai nézetkülönbségek feladása árán is emberfeletti erőfeszítést fognak tenni a béke megővése érdekében.

ROOSEVELT SZEREPE

(WASHINGTON.) Amerikai körökben az a felfogás uralkodik, hogy a müncheni négyhatalmi találkozó létrehozásában Roosevelt államfő két ízbeni üzenetének is jelentős része van. Az amerikai kormány egyébként arról is tanácskozott, hogy egy konfliktus esetében a semlegeségi törvényt mindenképpen alkalmazza, amiként egy a hadiflottájára, mint a szárazföldi csapataira nézve bizonyos katonai jellegű intézkedéseket is tett.

HOLLANDIA LÉPÉSEI

(AMSZTERDAM.) A határmenti csapatok megerősítésére a holland kormány bizonyos tartalékos kategóriákat behívott.

A külföldi megfigyelők szerint Japán ebben az esetben semleges maradt volna. Délután a japán külügyminisztérium illetékes személyisége azonban kijelentette, hogy a tokiói kormány magatartása a nemzetközi helyzet kialakulásától függ, de Japán Németországgal és Olaszországgal együtt teljes mértékben kész részt venni a nemzetközi kommunista akciók elleni harcban.

MAGYARORSZÁG NEM MOZGÓSÍTOTT

(BUDAPEST.) Egyes külföldi távirati irodák azt közölték, hogy Magyarország mozgósított. Illetékes magyar körök leszögezik, hogy ez a hír egyáltalán nem felel meg a valóságnak és a magyar kormány csak a csehszlovák határvidékeken alkalmazott bizonyos biztonsági intézkedéseket, de semmiféle más lépést nem tett.

A jugoszláv sajtó szerint remélhető, hogy ezek az igények nem fedik a magyar hivatalos körök álláspontját. Jugoszlávia szava a béke mellett van és hiszi, hogy nincsen olyan kérdés, amelyet békés úton ne lehetne megoldani. Hiszük ezt éppen azért, mert a mi háborunk győztes volt ugyan, de ugyanakkor Jugoszláviát sirhantokkal töltötte meg.

MUSSOLINI SZEREPE

(RÓMA.) (Havas.) Politikai körökben hangoztatják, hogy lord Perth és Ciano megbeszélései, illetve Mussolini fáradozásai jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a müncheni négyhatalmi értekezlet létrehozható legyen.

Mussolini máskülönben bizonyos kezdeményezést is vállalt a csehszlovák viszály ügyében.

PARIS ÁLLÁSPONTJA

(PÁRIS.) adier tegnap az ellenzéki pártok küldöttségét fogadta Lovis Marton vezetésével, akik előbb Bonnet külügyminiszternél, azután Lebrun államfőnél jelentek meg és kérték a hivatalos álláspont ismertetését és a megfelelő tájékoztatásokat. Daladier egyébként kijelentette, hogy a békéért folytatott harc még nem fejeződött be.

ANGOL FEHÉR KÖNYV

(LONDON.) Illetékes helyen úgy tudják, hogy az angol kormány Fehér könyvben szándékozik megismertetni a béke érdekében kifejtett egész tevékenységét.

A PÁPA SZÓZATA

(RÓMA.) XI-ik Pius pápa római időszámítás szerint este fél hétkor ötperces békefelhívást intéz az egész emberiséghez. A pápai szózatot azután különböző nyelveken fogják ismertetni.

A SZLOVÁK IRÓK CSEH-SZLOVÁKIA EGYSGÉÉRT

(PRÁGA.) A szlovák irók nyilatkozatot adtak ki, amelyben a csehekkel való teljes együttműködés mellett foglaltak állást az állam megvédésében és ezt írják: Inkább a halál, mint a rabszolgaság. Ugyancsak Prágából jelent a Boemia című lap, hogy a csehszlovák fővárosban talált összes szüddetánemet képviselőket internálták.

A MAGYAR KORMÁNY LÉPÉSE

A Rador távirati iroda budapesti jelentése szerint Magyarország prágai követe szerdán megjelent Krofta külügyminiszternél és közölte vele a magyar kormány álláspontját a csehszlovákiai magyar kisebbség ügyével kapcsolatosan. A magyar kormány a csehszlovákiai kisebbségénél az önrendelkezési jog elismerését és a kérdésnek a szüddetánemet ügygel való egyidejű megoldását kívánja. Krofta tudomásul vette a bejelentést és kijelentette, hogy azt továbbítja a csehszlovák kormányhoz.

NÉMETORSZÁG SEM MOZGÓSÍTOTT

(BERLIN.) (DNB) Illetékes helyről kijelentik, hogy azok a külföldi sajtóban terjesztett hírek, amely szerint Németország a prágai kormánytól szeptember 28-án déli 2 óráig követelte volna az emlékiratba foglalt pontok teljesítését, ellenkező esetben általános mozgósítással és megfelelő retorziókkal felelt volna, nem felelnek meg a valóságnak. Hasonlóképpen teljesen valótlannak az idevonatkozóan Göbbels propagandaügyi miniszternek tulajdonított kijelentések. Németország ezideig egyáltalán nem mozgósított és békehajlandóságát ismételt tényekkel bizonyította be.

Ugyancsak Berlinből jelentik, hogy a német hajózási társaságok visszahívták hajóikat azzal az utasítással, hogy további rendelkezésig ne távozzanak a német kikötőkből. Berlinben egyébként nyilvánosságra hozták Roosevelt második békeüzenetét, amelyet a híres Wilsoni békeüzenettel egyenlő súlyúnak tulajdonítanak, bár akkor még Németország ellene volt mindenféle nemzetközi konferencia összehívásának. Mussolini közbelépése és Cham-

berlain, illetve Daladier újabb közbejárásai azonban végül is a négy nagy hatalom értekezletének összehívásához járultak hozzá és a legújabb jelentések szerint úgy Chamberlain, mint Daladier és Mussolini elindultak Münchenbe, ahová előreláthatólag a ma déli vagy kora délutáni órákban fognak megérkezni és haladéktalanul megkezdik a nagyjelentőségű tanácskozást, amelyek úgy a béke, mint Európa sorsára nézve döntő jellegűek lesznek.

A NAGY FORDULAT

(PÁRIS.) A Havas jelentő: Hivatalosan közlik, hogy Daladier csütörtökön reggel Münchenbe utazott, ahol találkozik Hitlerrel, Mussolinivel és Chamberlainnal. Chamberlain viszont a londoni alsóházban jelentette be, hogy meghívást kapott, hogy csütörtökön találkozzon Hitlerrel Mussolinivel és Daladierrel, akik elfogadták a meghívást. Chamberlain azt is kijelentette, hogy Hitler elfogadta azt a kérést, hogy 24 órával halassza el a német hadsereg mozgósítását. Közölte azt is az alsóházban, hogy felhívást küldött Hitlerhez, amelyben megegyezést felajánlja látogatását. Ilyen értelemben felhívást intézett Mussolinéhez is, kérve, hogy vegyen részt egy értekezleten — Hitler ezután felkérte őt, hogy látogassanak el Münchenbe, ahol megtartják ezt az értekezletet. A Führer azt is közölte az angol miniszterelnökkel, hogy hasonlóképpen meghívta Daladiert és Mussolinét, akik elfogadták a meghívást. Chamberlain kijelentette, hogy Hitler erre Mussolininek az angol kormány részéről történt meghívása után és a duce közbejárására mutatkozott hajlandónak Mussolini azonnal telefonon érintkezésbe lépett a Führerrel és Hitler így járult hozzá a német hadsereg mozgósításának 24 órával elhalasztásához. Az angol alsóház ülései, ezután hétfőig elhalasztották, Chamberlaint egyébként úgy az ülésen mint hazatérésekor rendkívül lelkesen ünnepelték.

Roosevelt személyes üzenete

Ugyanakkor Rómából jelentik, hogy Mussolini Roosevelt elnöktől is személyesen üzenetet kapott, amelyben Roosevelt arra kéri Mussolinét járjon közbe Hitler kancelláránál még egy utolsó békés megoldás lehetősége érdekében. A négyes találkozó híre egyébként úgy Rómában mint Párisban nagy meglepetést keltett és remélik, hogy a müncheni találkozás végül eredménnyel is fog végződni. Francia és angol körökben bizakodnak abban, hogy az újabb angol-francia javaslatok lehetővé teszik szudéta-német kérdés békés megoldását. A müncheni tanácskozások elé világszerte rendkívül nagy érdeklődéssel tekintenek Római híradás szerint a tanácskozások székhelye az úgynevezett Führer-ház lesz, ahol Hitler gyakrabban szokott megszállani.

Ami egyelőre nem lehetséges

Londoni híradás szerint Massaryk londoni csehszlovák követ telefonon megérdeklődte Chamberlain miniszterelnököt, hogy a müncheni értekezleten nem vehetne részt a csehszlovák kormány egyik megbízottja is. Chamberlain kijelentette, hogy ezidő szerint ez nem lehetséges, de állandóan tartani fogják az érintkezést Benessel.

Daladier rádióbeszéde

Ugyanakkor Párisból jelentik, hogy Daladier rádióbeszéde, mondott, amelyben bejelentette, hogy a délután folyamán kapta a müncheni értekezletre való meghívást, amelyet elfogadott. Ilyen nagyjelentőségű tárgyalások előestéjén nem látja helyenvalónak a nyilatkozatot, elutazása előtt azonban a francia népnek nyugalmat és bátorságot ajánl és megköszöni a francia tartalékosoknak hidegvérét. Nehéz az a misszió, amelyre vállalkozom, de a nehézségek felmerülése óta minden erőnkkel a béke megmentését és Franciaország élethetősége érdekében harcolok. Ezt a munkát tovább folytatom és ehhez az egész francia nemzet bizalmát kérem.

London mindennek ellenére bozulató

(RÓMA.) Chamberlain tegnap délelőtti levelet intézett Mussolinéhez, amelyben megható szavakkal arra kérte Mussoli-

nét: vesse latba befolyását Hitlerrel, hogy ne alkalmazzon azonnali erőszakot a szudéta-német kérdésben, ugyanakkor felajánlja, hogy hajlandó azonnal újabb tárgyalásokra Berlinbe menni Franciaország és Olaszország részvételére is számítva hogy együttesen létrehozzák a megegyezést a szudéta-német kérdésben. Mussolini ezután telefonon megbeszélést folytatott Hitlerrel és erre következtet be a további események. Londonban azonban még továbbra is igen nehéznek látják a helyzetet.

Prágai cáfolat

(PRÁGA.) Hivatalos körök megcáfolták azt a hírt, hogy Benes elnök lemondott.

Chamberlain ismerteti a helyzetet

(LONDON.) Chamberlain angol miniszterelnök szerdán délután mondotta el óriási érdeklődéssel várt beszédét.

— Olyan helyzet előtt állunk — mondotta, amely nem hasonlítható össze az 1919. évi. Önkéntlenül is arra kell gondolnunk, ha a népszövetségi alapokmány 19-ik szakaszát, amely a szerződések jó megegyezéssel való megváltoztatásáról szól, úgy alkalmaztuk volna, amint az alapokmány megsemmisítői tervezték, ahelyett, hogy megvárjuk a közös megegyezéssel való megváltoztatás lehetetlenné váló választ, elhárítottuk volna a válságot. Ennek a mulasztásnak felelősségét a Népszövetség összes tagjai egyformán viselik. Én azonban nem azért vagyok itt, hogy hibákat állapítsak meg. Már júliusban amikor a szudéta-német tárgyalások holtpontra jutottak, fennállott az az aggodalom, hogyha nem jutunk át hamarosan a holtpontra, a német kormány közelébe. Az angol kormány előtt három lehetőség állt: Vagy háborúval fenyegetjük meg Németországot az esetre, ha megtámadja Csehszlovákiát, vagy félreállva nem törődünk az események alakulásával, vagy közvetítéssel békés megoldást keresünk. Az első módot visszautasítottuk. Nincs szerződéses kötelezettségünk Csehszlovákiával és mindig vonakodtunk, hogy ezt a kötelezettséget elfogadjuk magunkra nézve. A második út nem volt megfelelő, s így a harmadik utat: a közvetítést választottuk.

KÖSZÖNET RUNCIMANNAK

Majd köszönetét fejezte ki Runciman lordnak, akinek, ha nem is ért el eredményt, Európa örökre hálás lehet béke fáradozásaiért. Augustus közepén már kitűnt, hogy Henlein karlsbadi pontjai és a cseh javaslatok közötti nagy különbségek miatt nem lehet számítani a tárgyalások létrejöttére, amikor Henlein Berchtesgadenben felkereste Hitlert, Runciman egy üzenetét vitte magával, amelyben kérte a megbeszélések tovább folytatásának támogatását. A lord nem kapott közvetlen választ Henleintől, de azt a benyomást szerezte, hogy Hitler békés megoldást akar. Egyébként Runciman erőfeszítéseivel sikerült a prágai kormány és a szudéta-német vezetők között közlekedést elérni. Közben a németországi események keltettek Angliában aggodalmat. Julius 28-án lord Halifax levelet küldött a német külügyminiszternek, amelyben sajnálkozását fejezte ki amiatt, hogy a német kormány tartózkodó magatartást tanúsít Runciman lord küldetése iránt és reményét nyilatkoztatta, hogy a német kormány elősegíti a szudéta-német kérdés békés megoldását, hogy azután az angol-német jókapcsolatok helyreállhassanak.

A NÉMET ELŐKÉSZÜLETEK

Chamberlain több adatot sorolt fel arra nézve, hogy augusztus első felében értesítést kaptak arról, miszerint Németország széleskörű előkészületeket tett.

— Ezért — mondotta Chamberlain — berlini nagykövetség utasításunkra közölte a német kormánnyal, hogy ezeket az intézkedéseket külföldön Csehszlovákia elleni fenyegetésnek minősíthetik és a feszültséget csak fokozhatják. Csehszlovákia hasonló lépéseket fog tenni, ami által Runciman lord fáradozásai, illetve a béke veszedelembbe kerülne. Ribbentrop erre levélben válaszolt és ebben vonakodott tárgyalni a katonai előkészületekről, egyben azt a véleményét fejezte ki, hogy a prágai angol erőfeszítések csak

ják azt a hírt, hogy Benes elnök lemondott.

A német álláspont változatlan marad

(BERLIN.) A propagandaminisztérium egyik főtisztviselője a Reuter munkatársának kijelentette: A müncheni értekezlet aligha változtathat Németországnak a szudéta-német kérdésben elfoglalt álláspontját. Ha a négy államfő barátságosan megbeszéli a nemzeti helyzetet, úgy remélheti, hogy sikerül valami kivezető utat találni.

a cseh ellenállást növelhetik. Erre következtetett sir John Simon lamarchi beszéde, aki újból leszögezte Anglia álláspontját.

FRANCIAORSZÁG ÁLLÁSFOGLALÁSA

Chamberlain ezután régebbi nyilatkozataiból olvasott fel, majd így folytatta:

— Augustus végén a helyzet mind komolyabbá vált. Franciaország újabb német katonai intézkedésekről értesülve, több korosztályt behívott és a Maginot-vonalat megerősítette. Augustus 31-én sir Henderson felhívta energikusan a német birodalmi kormány figyelmét az esetre, ha Németország megtámadná Csehszlovákiát és ha Franciaország kénytelen lenne közbelépni. Szeptember elsején Henderson újból tárgyalat Ribbentroppal és vele is közölte személyes üzenetképpen az idevonatkozó figyelmeztetést.

AZ ÚJABB ESEMÉNYEK

Chamberlain ezután az újabb eseményeket ismertette és így folytatta:

— Arra levélre, amelyet Wilson utján Berlinbe küldtem, Hitler azt a kijelentést tette, hogy a német csapatok nem lépnek túl az emlékirathoz csatolt térképen rajzolt vörös vonalon. Feladatuk csak rendfenntartás, szabad népszavazás lesz, ennek eredményét tiszteletben tartja és hozzájárul a többi területek biztonságához a kisebbségi kérdés rendezése után. E megnyugtató kijelentés és a kancellárral való személyes érintkezés alapján, újabb levelet küldtem Hitler kancellárhoz. Ezt irtam: „Biztos vagyok abban, hogy haladéktalanul megkapja összes lényeges követeléseit háború nélkül és hajlandó vagyok azonnal Berlinbe utazni, hogy Önnel továbbá Csehszlovákia, Franciaország és Olaszország képviselőivel tanácskozzam a megegyezés létrehozásáról. Nem hiszem, hogy Ön hajlandó lenne a kérdés néhány napos elhalasztása miatt vállalni a felelősséget a világ előtt egy olyan háborúért, amely talán az egész civilizáció végét jelentené.”

ÜZENET MUSSOLININEK

Ugyanakkor a következő személyes üzenetet küldtem Mussolini olasz miniszterelnökhez: „Végül felhívást intéztem Hitler kancellárhoz és felkértem tartózkodjék az erőszak használatától a szudéta-német kérdésben, amely további tárgyalásokkal elintézhető. Hajlandónak nyilatkoztam azonnal Berlinbe utazni és a megegyezésről Németország, Csehszlovákia, Olaszország és Franciaország képviselőivel tanácskozni. Remélem, hogy Excellenciád közölni fogja anémet kancellárral, hogy hajlandó magát képviseltetni és sürgetni fogja a kancellárt: fogadja el javaslatomat, amely megfogadni mindnyájunkat a háborútól Szavatom, hogy a csehszlovák kormány megtartja ígéreteit és remélem, hogy teljes megegyezés jön létre.” Azt a választ kaptam, hogy a berlini olasz követ utasítást kapott: keresse fel Ribbentropot és jelentse ki, hogy Olaszország kész Németországot tettel támogatni, de tekintettel az angol kormány kérésére, Mussolini reméli, hogy Hitler kancellár

legalább 24 órával elhalasztja azt az eljárást, amelynek a Wilson előtti kijelentés szerint szerdán délután 2 órakor kellett volna megtörténnie. Ez lehetővé teszi, hogy újra megvizsgáljuk a helyzetet és békés megegyezésre jussunk. Hitler kancellár hajlandónak mutatkozott, hogy a német mozgósítást 24 órával elhalasztja. Bárhogyan is gondolkozzék valaki Mussoliniról, kétségtelen, hogy az olasz miniszterelnöknek ezt a lépését az alsóház minden tagja csak örömmel üdvözölheti. Chamberlain ezután bejelentette, hogy Hitler kancellár meghívta: találkozzék vele Münchenben és egyúttal meghívta Mussolinét és Daladiert is. A meghívást mindannyian elfogadták.

ÖRÖMUJJONGÁS AZ ALSÓ-HÁZBAN

E bejelentéseknél az összes képviselők felugráltak és kendőlobogtatással kiáltották: Hála Istennek.

— Bizonyára nagy örömmel hallotta ezt a ház minden tagja, mert így a válság katasztrófális kifejlődése elmarad és ismét alkalom van arra, hogy a józan ész vegye át a szerepet a tanácskozások során amikor is minden eszközt megkísérlik arra, hogy a megoldást megtaláljuk. Remélem, hogy most a Ház elbocsájt, hogy megfontoljam, mit tehetek a végső erőfeszítés érdekében és tekintettel a helyzet fejlődésére, elnapolja a vitát. Talán boldogabb körülmények között folytathatjuk tárgyalásainkat.

AZ ELLENZÉK ÁLLÁSFOGLALÁSA

Attlee őrnagy, Sinclair és Lansbury, az ellenzéki pártok vezetői kijelentették, hogy az egész Ház nagy örömmel üdvözlö a miniszterelnök nyilatkozatát és remélik, hogy a háború elkerülhető lesz.

A SZUDÉTA-KÉRDÉS — VILÁGKÉRDÉS

A Lustgartenben rendezett nagy ünnepségek alkalmával Göbbels nagy beszédet mondott, amelyben a szudéta kérdéssel foglalkozott. Hangoztatta, hogy a szudéta-német kérdés világkérdés lett és ennek a megoldását a kancellár fogja biztosítani.

— Nagy adózási csalást leplezték le Konstanában. Konstancai híradás szerint a Weissl és Nicolau cégnél nagy adózási csalást fedeztek fel, amelyből ki folyólag 8 milliós bírságot szabtak és az ügyben folytatják a vizsgálatot.

— SZERELMI OKOKBÓL ÖNGYILKOSSÁGOT KÍSÉRELT MEG EGY BUCURESTII ÜGYVÉD. Bucurestiből jelentik: Emil Gheorghe Calliga, az ismertnevű fiatal ügyvéd szerelmi okokból revolverrel hasbalította magát. Válságos állapotban szállították a Colentina-kórházba.

— A RAPID TÁRSASÁG KÖZLEMÉNYEI. A Rapid autóbustársaság közölte, hogy a bérletek látta-mozása október 1., 3. és 4. napján fog megtörténni. Ugyancsak a társaság felhívja az érdekelteket, hogy a közlekedési törvény rendelkezései alapján az autóbuszok biztosítására vonatkozó ajánlataikat október 10-éig tegyék meg a szindikátus központjánál, Cluj, Cal. Reg Carol II. 119. Telefon 30-29.

Frontharcosok üzenete

Az elmúlt napokban Bucurestiben 64 frontharcos szövetség kiküldöttjei gyűlekeztek össze, a Nemzetközi Frontharcos Szövetség tagjai. Nyolcmillió ember képviselői és megbízottai vettek részt ezeken a tanácskozáson, amelyeknek legfőbb célja a nemzetközi frontharcos-egység ápolása volt. De kiemelkedően nagy jelentőséget adott a gyűlés határozatainak az a messzesugárzó békeszellem, amely a különböző népek frontharcos képviselőinek vezetői részéről itt minden vonatkozásban megnyilvánult. Az értekezlet leszögezte a maga rendíthetetlen és szilárd békeakaratát. És ennek a határozatnak különleges erőt, méltóságot és tartalmat adott az a tény, hogy frontharcosok hozták, akik testileg és lelkileg átéltek a vérzivatarok minden szörnyűségét, megjárták annak minden poklát és akiknek elsősorban volt joguk arra, hogy kimondják a nagy szót, hogy ez a világ, hogy ez az emberiség békét és csak békét akar. Ha pedig Európa nyolcmillió szörnyű szenvedések tüzeiben acélos jellemű edződött frontharcosok mondja ki ezt a dinamikus sulyu megállapítást, akkor itt el kell némi minden bírálatnak és ellenvéleménynek. Sőt nagy meglepődéssel kell hirtelen adni ezt a világnak. Jelenteni mindenkinek, aki felelősnek érzi magát, önmagán túl valamilyen vonatkozásban az egyetemességért is, hogy ezek az acéljelleme, akiket az idők rettentő parancsa annak idején lövészárkokba, pokoli pergőtűzek középebe, a gyötrelmek és fájdalmak tengervízének rettentő idegmegfeszítéseket követelő átlábalására kényszerített, eszmélésre szólítják fel a világot. Eszmélésre: vegye tudomásul, hogy Európa népei nem akarnak háborút.

Ezt mondta ismételt Chamberlain is és ezt hangsúlyozta emelkedett, főpapi lélekkel valló szép szavakkal Miron Cristea patriárka-miniszterelnök, aki rámutatott arra, hogy a háború csak a vad ösztönöket szabadítja fel, ezért mindenkinek harcolnia kell a békéért. A béke megmentése és biztosítása viszont kizárólag azon fordul meg, hogy akarjuk-e azt, mert ha akarjuk, meg tudjuk és mindenki meg is tudja védeni azt. De a békeakarat és békeszeretet egész embereket kíván, megalkuvást nem ismerő egész férfiakat, acéljelleme, megedződött lelkeket. És ezek az Európa minden részében hatalmas számban fellelhető békeszerető emberek, eltökélt szándékukban, rendíthetetlen hitükben csak megerősítést találhatnak ennek a nyolcmillió frontharcosnak üzenetében. És lelkük csak megerősödhetik és megacélozódik még jobban, a megpróbáltatások vállalására a főpap-miniszterelnök krisztusi szellemű szavai által is, aki bátran hangoztatta, férfias emelkedettséggel és papi lelket jellemző szilárd-szággal, hogy a béke akarata és békeszeretete isteni, szent és megáldott keresztény feladat, amelynek szolgálatára mindig mindenkinek készen kell állnia. Az idők rendelese követeli így. Ne féljen tehát senki bátran és nyíltan megvallani a maga őszinte békevágát, amely nem férfiatlanság, nem gyávaság, hanem az életnek az igazi szeretete, az ember tisztult felfogása magaszeregete, isteni szellemből származó hit, a munkahelyekhez és munkaközpontokhoz való ragaszkodás és a szív legnemesebb érzéseinek tükröződése. Ezekből a békeakaratokból, békevágakból és békeüzenetekből kell új és új tanulságokat, férfias hitet és bátor, hűséges ragaszkodást meríteni az emberiség nagy békevágához.

Üzentek a frontharcosok: Békét akarunk — Európa népei pedig bátor szívvel és szóval feleljék rá — hogy igen, igen.

Elmaradnak a tervezett gyűlések. A szeptember 30-án, péntek estére hirdetett szakszervezeti konferencia és az október 2-iki gyűlés közbejött akadályok miatt bizonytalan időre elmarad.

Nagyszabású csempészéseket leplezték le Nagybánya környékén

(BAIAMARE—NAGYBÁNYA.) Nagy szabású csempészést fedeztek fel a hatóságok

Vancu Cernestj község csendőrörmestere Dinu Mihail csendőrrel ellenőrzést tartott a Borcoman-féle társaságkocsin, amely Máramarosszigetről haladt Magyarlápós felé. A kocsi átvizsgálása alkalmával az egyik ülés alatt a csendőrök kendőket és selyemanyagokat találtak, amelyek kétségtelenül Csehszlovákiából eredő csempészárak voltak. A gépkocsit Lázár Béla sofőr vezette, a jegyzető Szász Sándor volt, egyetlen utasa pedig Visarion Sapantan román szerzetes aki hevesen tiltakozott az ellen, mintha a csempészár az ő tulajdona lenne. A csendőrök a csempészárut átadták a vámhivatalnak, amely a gépkocsi vezetőjét és a jegyzetőt csempészésért 15.000 lej bírsággal sújtotta.

A csendőrök később átkutattak egy deszkákat szállító parasztszekeret is, amely Láposvölgyről Dés felé volt utban. A deszkák között 500 darab csehszlovákiai gyapjú és selyemkendőt találtak elrejtve. A szekeret és a kocsiát bekisérték Nagybányára, ahol a hatóságok

ellőtt a kocsi azt vallotta, hogy a csempészárut egy láposvölgyi zsidó lakos adta át neki azzal a rendeltetéssel, hogy Désre szállítsa. A hatóságok mindkét csempészés ügyében erélyesen folytatják a vizsgálatot.

A közeli Nistru községben pedig Miclea csendőrőrnagy és Serban csendőrkapitány aranycsempészést leplezték le. A két csendőrtiszt értesült arról, hogy Schmidt Ferenc nevű egyén 200 gramm égetett aranyat rejtett. Értesítették a Nemzeti Bank fiókját, amelynek vezetője megállapította, hogy Schmidt nem rendelkezett az aranyszállításához külön felhatalmazással. A községben levő lakásán házkutatást tartottak, amely alkalmával még nagyobb mennyiségű aranyat és más értékes bányaterméket találtak. Kihallgatása során Schmidt azt vallotta, hogy a csempész uton szerzett aranyat Rosenfeld Jakab nagybányai kereskedőnek akarta eladni, aki rendszeresen foglalkozott aranyaknak külföldre való csempészésével. Mindkettő ellen megindították az eljárást.

Románia nem járul hozzá a Népszövetség szabályainak semmilyen módosításához

A Népszövetség egyes tagállamai a jelenlegi feszült nemzetközi helyzetben megkísérelték, hogy a Népszövetség szabályainak módosítását megvalósítsák. Románia a kísérlet ellenazonnal és határozottan tiltakozott, ellenezve bármilyen módosítást.

Magyarország képviselője volt az, aki

Nem szabad a Népszövetség tagállamainak megfedkezniük arról a két sarlatos elvről, amely minden szuverén és szabad államot megillet: az összes népszövetségi tagok egyenlő jogainak és egyenlő kötelezettségeinek elvéről, másrészt arról, hogy „ez a szerv, amelyhez a tagállamok tartoznak, csak egyhangú határozattal módosítható”. A békeszerződések alapelvei világosak, pontosak: „a tagállamok között a viszony egymás-mellé és nem egymás alá rendeltetési és rangsorban egyik állam sem helyezhető a másik alá, vagy fölé”.

Leszögezte a román külügyminiszter azt is, hogy: „a megértés és a béke korszaka nem alapulhat a rangsorban, hanem csak az összes tagállamok egyenjogúsága kölcsönös tiszteltetésén”.

Petrescu Comen megismételte Románia korábban leszögezett álláspontjának körvonalait és kijelentette, hogy Románia felfogása ebben a tekintetben megváltoztathatatlan.

Végül összegezte kijelentéseit és Románia álláspontját a következőkben: „Románia a maga részéről nem járul hozzá a békeszerződéseknek olyan formái, vagy magyarázó módosításához, amelynek közvetlen kihatása volna, vagy az egyhangú határozathozatalt az abszolút vagy relatív szótöbbséggel helyettesítené”.

Beszédét így fejezte be: „A Népszövetség csak a tagállamok egyenjogúságának és az egyhangú határozathozatal elvének működhetik”.

Románia hivatalos álláspontjának a külügyminiszter kijelentéseivel történt leszögezése éppen akkor történt, amikor Európa a legsúlyosabb nyugtalanság korszakát éli át.

Az elhamarkodott kísérlet — a jelenlegi körülmények között — amely a 20 év óta fennálló területi rend feltételeit kívánta érinteni, nem volt helyénvaló és jogosultsága nem igazolható.

Románia ideai tengeri terméséből 30 ezer vagon exportálható. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium statisztikai kimutatása szerint Románia ideai tengeri termése mennyiségileg lényegesen meghaladja a tavalyi terméshozamot, minőségileg azonban a múlt évi termés között marad. A hivatalos kimutatás szerint Románia ideai tengeri terméséből — a belföldi szükséglet teljes kielégítése után — még 30.000 vagon maradjon kiviteli célokra.

Átmenetileg szünetel az egyetemeken a tanári és tanársegédi kinevezés

(BUCURESTI.) A nemzetnevelésügyi minisztérium körrendeletet intézett az összes egyetemi tanácsokhoz. Ebben közli, hogy miután az 1938. évi augusztus 12-én kelt rendelet törvény végrehajtási utasítása még nem jelent meg, az egyetemre sem rendes tanári, sem rendkívüli tanári tanársegédi, vagy előadói minőségben semmiféle új kinevezés nem eszközölhető. Kinevezésre az egyetemi tanácsok, további intézkedésig, ne is tegyenek semmiféle előterjesztést.

Meggyőzés előtt a szabó- ipari munkások bér- mozgálma

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A szabóipari munkások bérmozgálma ügyében tegnap volt az első békéltető tárgyalás a munkaügyi vezérfelügyelőségben. Elsőnek a kismesterekkel igyekezett a munkaügyi felügyelő létrehozni az egyezséget. Fáradozásai azonban sikertelenek maradtak, mert a mesterek hallani sem akartak a munkások követeléseiről. A konfekciósokkal lefolytatott tárgyalások rendjén közeledés jött létre a munkások és munkaadók között és valószínű, hogy létrejön a végleges megállapodás a bérek emelése tárgyában. A munkaügyi felügyelő a napokban újabb tárgyalásra hívja össze a feleket amelyen valószínűleg végleg rendezik a bérmozgálm ügyét.

A nemzetgazdasági miniszter és bankhormányzó újlag átvette hivatala vezetését

(BUCURESTI.) A „Romania” című lap jelentése szerint Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter és a Nemzeti Bank kormányzója visszaérkezett a fővárosba. A nemzetgazdasági miniszter és bankhormányzó Genfben volt, ahol mint a román kormány képviselője részt vett a Népszövetség gazdasági és pénzügyi tárgyalásain. Mitita Constantinescu már át is vette a nemzetgazdasági minisztérium vezetését és ezzel Cancicov pénzügyminiszter ideiglenes megbízása, amellyel átmeneti jelleggel, a nemzetgazdasági minisztérium vezetését ruházták rá, megszűnt.

Az „Ellenőr” új száma. Tóth Sándor országosan olvasott lapjának, az Ellenőrnek az új száma a következő érdekes cikkeket tartalmazza: Elpusztult-e a rém, vagy csak bujdosik? Márton Áronról, Thury Lajos: Kamatos kamat, Tóth Bálint: A mai Németország, gróf Bethlen László újjáteremti a magyar szövetkezeti életet, Az E. G. E. a magyar gazdasági élet központja, dr. László Ákos cikke a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank új vezetéséről ifj. Kubán Endre és Gyulay-Jankó Károly riportjai. A „legyőzhetetlen” Janovics, Pali bácsi bora és a — sacharin, Fekete Mihály jubileumi levele, Közgazdaság, Színház. Az „Ellenőr” kapható az egész országban.

Alakuló gyűlés. Az Erdélyi Gazdasági Egyetel szállészeti és borászati osztálya szeptember 30-án a Gyulafehérvár mellett levő Boroskrakkóban alakuló gyűlést tart Bürger Albert szállészeti mintagazdaságában.

A CFR 50 százalékkal leszállította a buzaszállítványok vasuti tarifáját. A belföldi gabonapiacra a buza irányszata szilárd, bár a szakmai kereskedelem a nemzetközi helyzetre való tekintettel tartózkodik a vásárlásoktól. A buzaszállítványok részére a CFR 50 százalékkal leszállította a vasuti tarifát, ami a távolabbi vidékekről is lehetővé teszi a buza a fontosabb fogyasztási központokba való szállítását. Az a körülmény viszont hogy a tengeri és a dunai kikötőkben felemelték a beraktározási díjat, nem idézett elő jelentősebb változást a buza árában.

SELECT MOZGÓ

Ma, csütörtökön nagy premier:

Fejedelmi éjszakák

KESSEL világhírű író közismert regényének mesterien feldolgozott filmváltozata

STRIEWSKY

nagyszerű rendezésében, fész.:

Nagy Kató Jean Murat

A francia filmgyártás ideai remeke. Orosz dalok. Orosz táncok. Orosz ruhák.

a Népszövetség genfi tanácskozásain, szeptember 22-én megnyitotta a vitát a politikai bizottságban a „hatodik népszövetségi engedmény” érdekében. A magyar delegátus olyan értelmezést kívánt adni a Népszövetség szabályai 19. szakaszának, amely lehetővé tenné a békeszerződések felülvizsgálatát.

Bár Petrescu Comen, Románia külügyminiszterét a nemzetközi politikai helyzet fontos kérdései foglalkoztatták, még sem hagyta válasz nélkül a magyar delegátus felszólalását és azonnal és határozottan olyan nyilatkozatot tett, amelynek hatása nem maradhatott el.

Petrescu Comen külügyminiszter elsősorban leszögezte, mennyire nem helyénvaló és szerencsés gondolat ilyen természetű viták kezdeményezése most, amikor „különböző formában és ellentétes szempontokból” kénytelenek a Népszövetség tagállamai „a gyorsütemű változásokkal és fejleményekkel” foglalkozni.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(18.)

— Nagyon valószínűtlen, ha Iván Semjonovban sejti a gyilkost, hogy ennek a züllött embernek olyan messzerjedő figyelme és kémhálózata legyen. Nem valami más ok játszik közre?

Mary Pott mintha zavarba jött volna, de azután kivágta magát:

— Az a gyanú, hogy a szerencsétlen egy egész zsarolóbanda hálójába került és csak eszköze a csalóknak. Azt pedig jól tudjuk, milyen messzire nyulnak ezek nek a keze

— Valóban így van — ismerte be kétségek között ingadozva Ted. — Sajnos, akkor bucsút kell vennem magától...

— Nem — kiáltott fel ösztöneinek látszó rettegéssel Mary. — Én félek egyedül. Jöjjön velem, nagyon kérem magától. Nemsokára itt lesz egy hidroplán.

— És hová repül vele?

— Egy jachtra. Egy megbízható, hűséges öreg barátom jachtjára. Ott maradok, amíg biztonságban nem érezhetem magam a gyilkos felől. Csak addig maradjon velem, amíg nyugvópontonra kerül az ügy.

— De hisz engem akkor kidobnak a Los Angeles Reportertől. Már este van és egy sor jelentést sem adtam még le.

Mary Pott azonban olyan megható könyörgéssel tekintett rá, hogy hamarosan lefegyverezte hivatása és érzelmei között ingadozó riportert Ted az utóbbi mellett döntött. Ki tudja, ha most eltávozik, láthatja-e még valaha ezt a gyönyörű asszonyt. És azzal nyugtatta meg magát, hogy amíg ő henyl, addig Armstrong ugyisdolgozik munkássága eredményét, mégis csak közösen fogják majd leszüretelni.

Igy hát Ted Maryvel együtt felült az öbölben horgonyzó azurkék hidroplánra, amelyet egy közönyös pillantású pilóta vezetett.

Percek múlva már a levegőben keringtek. Valahol messze, északra látszott Hollywood, odébb Los Angeles. De minden látványnál szebb volt e pillanatban Mary Pott fekete szeme és lágy, fehér keze, amely jutalmul a kötelességszegésért hálásan simogatta végig a riportert lángoló arcát...

XII. FEJEZET

Gyötrő kérdések.

Armstrongon letű volna az álmélkodás sora, amikor ily váratlanul szembesodorta a véletlen a dráma egyik legfontosabb szereplőjével, akinek kilétéről, úgy látszik, „a konkurenciának” halvány fogalma sem volt. Vízszint ő nem tudhatott sok mindenről, ami reggel óta történt. Ezért előbb jónak látták kölcsönösen kicserélni tagadhatatlanul meglepő tapasztalataikat.

— Az ördög ismeri itt ki magát — dühöngött Crosby. — Az az egy azonban szerintem lehetetlenség, hogy az a csavargó, akit maga Mary Pott férjének mond, lenne a gyilkos.

— Az én véleményem szerint pedig Joe Anderson is ártatlan bár a látszat ellene szól. Higgye el, hogy mind a kettő csak statiszták, vagy — mondjuk — epizód szereplők ebben a drámában.

— De hát akkor? — tették fel és ugyan arra gondoltak. Még pedig elsősorban arra, hogy reggel óta ugyszólván egy lépést sem jutottak előre. Sőt, a tettes kilétét, ha ez lehetséges, még sűrűbb homály fedi.

Egyszerre állottak fel és siettek ki a nappali szobába. A detektívek között ott ült a két gyanúsított. Joe Anderson komor elmélyedéssel, Iván Semjonov azonban alighanem az elfogyasztott italtól, felvillanyozott hangulatban.

— Iván Semjonov — reccsent rá a felügyelő — miért nem mondta eddig, hogy a meggyilkolt felesége volt?

A festő tagadólag rázta meg zilált fejét.

— Nem. Nem volt az.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Cejnar és Bawarovszky a nemzetközi teniszbajnokság döntőjében

(BUCURESTI.) Románia nemzetközi teniszbajnokságai tegnap a döntőig jutottak. Eredmények:

Férfi egyes: Botez—Medeleanu 6:1, 6:1. Tănăsescu—Botez 6:3, 9:7, Cejnar—Tănăsescu 6:4, 4:6, 6:4, 6:4, Bawarovszky—Schmidt 6:4, 6:4. Cejnar és Bawarovszky a döntőbe jutottak.

Női egyes: Popperné—Barabássy 6:2, 6:2, Berescu—Berthowa 6:1, 6:0.

Férfi páros: Cejnar, Ambroz—Erős, Ovici 7:5, 6:2, Réti, Caralulis—Goldstern—Eigler 6:1, 6:2, Schmidt, Tănăsescu—Grandet, Costa Foru 6:1, 6:2, Botez, Rurac—Benedek, Bawarovszky 5:7, 6:2, 6:3.

Vegyes páros: Wertheim, Caralulis—Popperné, Tănăsescu 6:4, 6:2, Wertheim, Caralulis—Barabássy, Réti 6:4, 7:5.

A bajnoki versenyeket ma befejezik.

Fejetlenség az országos ifjúsági bajnokságok rendezése körül

(BUCURESTI.) Az atlétikai szövetség október 1—2 napjaira, Brassóba tűzte ki Románia ifjúsági bajnokságait. Az atlétikai lelkiismeretes munkával felkészültek a versenyre, amelynek azonban megrendezése kérdésessé vált. A brassói kerület ugyanis közölte (jó későre!) az atlétikai szövetséggel, hogy a szóban forgó időben nem rendezheti meg a bajnokságokat és kéri annak elhalasztását. A szövetség semmiképpen sem akarja a bajnokságokat elhalasztani, ezért Brassóba küldte Lecreanu vezetői tagot, hogy rávegye a kerületet az országos versenyek megrendezésére. Ha ezt nem sikerül elérnie, úgy a bajnokságokat a fővárosban rendezik meg. Erről azonban csak ma este döntenek.

Jellemző a sport terén minduntalan kiütő közönségtelenségre, hogy két nappal az országos bajnokságok előtt az atlétikák még nem tudják melyik városba kell rajthoz állaniok.

Lezárult a nevezés a feleki nemzetközi versenyre

(KOLOZSVÁR.) A hagyományos feleki nemzetközi verseny, amely tudvalegőleg vasárnap lesz, nevezési zárata tegnap lezár. A nevezési határidőig a következő versenyzők jelentették be részvételüket:

Sportkocsik kategóriája: Eugen Titeanu (Bucuresti), Pengeot, Willy, Raulenstrauch (Nagyszeben) BMW, Petre Cristea (Bucuresti) BMW, Jean Calciu (Bucuresti) Hotchkiss, A. G. de Chastelaine (Bucuresti) BMW, Babos Kornel (Kolozsvár) Terraplane, Weisz Márton (Kolozsvár) Ford.

Versenykocsik kategóriája: Hans v. Stück (Chemnitz) Auto Union, Jean Calciu (Bucuresti) Steyr, Petre Cristea (Bucuresti) BMW, Mihail Sontag (Bucuresti) Maserati.

Motorkerékpár: Joan Popa (Bucuresti) Norton, Constantin Asban (Bucuresti) Sarolea, Jonescu Cristea (Bucuresti) Norton, Lazar Georgescu (Bucuresti) NSU, Bucur Gálca (Bucuresti) NSU, Constantin Voluntaru (Bucuresti) BMW, Nicolae Niculici (Bucuresti) IRA, Tătușescu (Bucuresti) BMW, Erick Lautmann (Brassó) Rudge, Kertész Zoltán (Brassó) BMW, Glatz Domo (Kolozsvár) Rudge, Cosa Dumitru (Kolozsvár) Imperia, Stefan Tamas (Kolozsvár) Sarolea, Ottó Pfennings (Bucuresti) Zündapp, Maiercsik Tekla (Kolozsvár) AJS, Czaga Lajos (Kolozsvár) Sarolea.

A versenyzők negyresze már holnap Kolozsvárra érkezik.

Zsengellér vezénnyel Budapesti csatársorát Bécs ellen

(BUDAPEST.) Dietz dr. szövetségi kapitány szerdán este kijelölte Budapest válogatott csapatát, amely vasárnap Bécs legénysége ellen száll harcba a magyar fővárosban. A csapat a következő:

Szabó — Polgár, Biró — Lázár, Turay, Dudás — Kincses, Sárosi dr., Zsengellér, Kisely, Titkos.

Budapest B-csapata — vasárnap Bécs második garnitúrájával játszik az osztrák fővárosban. Erre a mérkőzésre a következő csapatot jelölte ki a magyar szövetség kapitány:

Háda (Sziklay) — Olajkár I., Szojka — Szalay, Sárosi III., Balogh (Ujpest) — Bognár, Harangozó, Cseh, Déri, Horváth (Nemzeti), (Kemény).

NEM LESZ MAGYAR JÁTEKOS A KONTINENS CSAPATÁBAN! Budapesti jelentik: Az MLSZ elnöksége átirat a nemzetközi labdarugó szövetség válogató bizottságához, hogy ne jelöljenek magyar játékosokat a kontinens csapatába, Anglia ellen, mert most a játékosok szabadságolása elháríthatatlan akadályokba ütközik.

Lengyelország—Jugoszlávia 4:4 (2:1). Varsóban folyt le a két ország futballcsapatainak mérkőzése, amely nagy küzdelem után döntetlenül végződött. A jugoszlávok jobbak voltak, de a lengyelek a kapu előtt határozottabban léptek fel és kiegyenlítették az ellenfél tudásbeli fölényét.

Jók az olasz hölgyatlétikák! Milanban rendezett olasz hölgyatlétikai bajnokságok során Gera kisasszony 507 cm-t ugrott távolba, Grossi 11.68 m-t dobott sullyal, Palmese 148 cm-t ugrott magasba.

Mosert: 3 p 50 mp! Mosert, a kitűnő belga középútfutó brüsszeli versenyen 1500 méteren 3 p 50 mp-es csodálatos időt futott, ami nagyon közel van a világrekordhoz.

Kolozsvár vasárnapi labdarugóműsora: Nagypálya: 9 óra: Haggibbor—Vasöntőde barátságos; 11 óra: KAC—UEC I. o. bajnoki; 2 óra: Victoria—KMSC ifj. b.; 4 óra: Victoria—Juventus nemzeti bajnoki; Kis-pálya: d. e. 9 óra: KAC—Echo ifj. barátságos; 11 óra: Echo—Napoca barátságos.

A németektől elszenvedett vereség tanulsága. Bucurestiből jelentik: A labdarugó-szövetség, a válogatott csapatnak a németektől elszenvedett súlyos vereségének hatása alatt elhatározta, hogy körültekintő gondossággal készíti elő az őszi szezonra leköltött válogatott mérkőzéseket. A válogatásnál számbajárási játékosokat már vasárnap megfigyelés alá veszi, mert az a cél, hogy október 16-án a magyarok, október 28-án pedig a csehek ellen a legjobb formában levő játékosgárda képviselje Romániát. Kolozsváron a vasárnapi Victoria-Juventus mérkőzésen 6 szövetségi kiküldött fogja ellenőrizni a válogatott-jelöltek formáját.

Seke - sport

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A Székelység vasárnap kirándulást rendezett Szentlászlóra, ahol propaganda mérkőzést játszott a helyi csapattal. A Székelység 148:146 arányban győzött (11 játékos). A vendégcsapatot baráti fogadtatásban részesítették, amiért ezután mond köszönetet és amiért a szentlászlóiaknak a szövetségbe való belépése után fog revánsot adni. A Székelység vezetőségében különben változás állott be. Al-elnök: Mihály József, pénztáros Janka Lajos, ellenőr: Miklós Sándor lett.

Echo—Venus 213:176 (14 játékos).

Suriszfika

() Kirándulások. Az Erdélyi Kárpát Egyesület október 1-én és 2-án két csoportban autós kirándulásokat rendez Kisbánya-havasra. Az I. csoport indul szombat délután 5 órakor és a Turing Club menedékházában hál meg. A II. csoport vasárnap reggel fél 5-kor indul. Jelentkezni az EKE titkárságánál, Str. Bratianu 24., péntek este 8 óráig.

() A Gyopár turista egyesület október 2-án gyalogturát rendez reggel 7 órai indulással az Episcop Nic. Ivan 27. szám alatti székely egyesület elől a Bükk, Rákóczi-forrás, Malom völgye, Felek tető utiránnyal, ahonnan megtekintik az autóversenyt.

() A Haggibbor vasárnap autós kirándulást rendez a Panyiki szoroshoz. Jelentkezni a C. Marechal Foch 1. szám alatti sportáruházban és az Unirii-tér 19. szám alatti Klubházánál. A Haggibbor sportegyesület ugyancsak vasárnap 50 százalékos vasúti kedvezményrel kirándulást rendez Nagyváradra. Indulás reggel 7 óra 24 perces gyorsal, visszaindulás este a 8 óras személyvonattal. Jelentkezni péntek estig a fenti sportáruházban, vagy telefon 17-20 sz. alatt, illetve a hivatalos órák alatt a Haggibbor titkárságánál este 6—8-ig Piața Unirii 19., I. em. Ha a vasúti menetrend megváltozik, azt jelezni fogják. Vendégeket az összes kirándulásokra szívesen látnak.

Sársaság

() Előadás. Bányai László tanár előadást tart „Napjaink eseményei a történelem tükrében” címen csütörtökön 1938 szeptember 29-én este fél 9 órakor a volt Ipartestület nagytermében, Karolina-tér 5. Belépés díjtalan.

Rádió

PÉNTEK, szeptember 30.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális hírek, sport és vízállásjelentés. 13.10: Déli harangszó, sporthírek. 13.25: Lemezek. 14.10: Hírek, időjelentés, rádiózene. 15.25: Felolvasás. 19: Időszéri anyag. 19.17: Mandolin zene. 19.40: Theodorescu Mihály fuvolázik. 20: Felolvasás. 20.15: Vendéglői zene. 21.20: Giordano: Chenier Andrea, négyfelvonásos opera. A szünetben hírek.

Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, éttrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 13.05: Szimfonikus zenekar. 13.30: Hírek. 14.30: Cigányzene. 15.35: Hírek. 17.15: Diákfelőrá. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Fuvola. — 18.50: Sportközlemények. 19: Kézzongorás műsor. 19.30: Előadás. 20: Tánccemezek. — 20.45: Hírek. 21: Operettrezetlek. 22.30: Hírek. 22.55: Cigányzene. 23.45: Előadás. 24: Hírek angol és francia nyelven. 24.10: Szalonzene. 1.05: Hírek.

Bécs. 16.30: Lemezek. 18: Dalok. 19.50: Aarató-dalok, táncdalok. 21.10: Dalos, zene, tarka est. 23.30: Könnyű és tánczene dalokkal.

Berlin. 21.10: Rádiózenekar.

Varsó. 19.10: Brácsaművész játéka. 22.10: Dalos, zenés, tarka est. 23: Rádiózenekar.

Reuter jelenti:

(STOCKHOLM.) Gusztáv svéd király e hétre tervezett vadászata az európai helyzet válsága miatt elmarad. A vadászatra hivatalos volt Haakon norvég és Keresztély dán uralkodó is.

(SALT LAKE CITY.) Salt Lake City-ben egy új szekta alakult, amely keveréke az ógörög és a mohamedán vallásnak. Alapja a többejűség.

(BERN.) A svájci-német határmegállapító bizottság aláírta az újonnan kötött megállapodás jegyzőkönyveit.

(MAGARA FALL.) Az elsodort Niagara feletti hid első ívét már felállították. A munkálatokat terv szerint 1940-ben fejezik be.

(LISSZABON.) Salazar dr. miniszterelnök angolai utazása az európai válság miatt elmarad.

(LOS ANGELES.) A hollywoodi filmipari munkássztrájkot sikerült megegyezés alapján megszüntetni.

(BRÜSSZEL.) Aláírták a belga-finn kereskedelmi szerződést, amely ez év október 15-én lép életbe.

(MEXIKÓ CITY.) A hatóságok erőiesen cáfolják azt a hírt, hogy Trotszkij Leo ellen merényletet követtek volna el.

(BELGRÁD.) Delserbickből újabb áradásokat jelentenek, amelyek igen nagy anyagi károkat okoznak.

(KAUNAS.) A litván kormány erőiesen cáfolja azokat a híreket, amely szerint kabinetválság volna.

(ABERDEEN.) Észak Skóciából heves viharokat és szökőárt jelentenek.

(BUENOS AIRES.) Az argentin kormány körlevélben értesítette a délamerikai államokat arról, hogy egy európai konfliktus kitörése esetén semleges marad.

(BUDAPEST.) A pénzügyminisztérium rendeltére nagyszabású valuta razzia volt Budapesten, amelynek következtében több letartóztatás történt.

(BELGRÁD.) A svájci-jugoszláv kereskedelmi tárgyalások során Svájc novemberi szállításra 2000 vagon búzát kötött le.

(JERUZSÁLEM.) A tulkaremi területen tegnap egy arab kereskedőt több revolverlövessel megölték, mert nem akart csatlakozni az arabok által tervezett szabotázs-akcióhoz.

(NEWYORK.) A börze még mindig igen lankás és az európai értékek piacán ugy szólnán semmi üzletkötés sem történik.

(PRÁGA.) A statisztikai hivatal kimutatása szerint a csehszlovák állam ez évben 26.000 írógépet importált Németországból.

(RIO DE JANEIRO.) Vargas elnök holnap rádióbeszédében szögezi le a brazilai kormány semleges álláspontját az európai viszályban.

(RÓMA.) XI. Pius pápa ma este rádiószózatot intéz Európa népéhez a béke megóvása érdekében. A pápai szózat romániai időszámítás szerint fél 8 órakor fog elhangzani a vatikáni leadón keresztül.

Halálba vitte barátját motorkerékpáron az ittas fiatalember

(BERLIN.) Szörnyű szerencsétlenség okozott egy ittas fiatalember Göppitzben, a cseh határ közelében. Barátai társaságában mulatott a vendéglőben késő éjszakáig és mikor végre hazafelé indultak, ajánlkozott, hogy két barátját, akik a szomszéd faluban laktak, motorkerékpáron viszi haza. Kölcsön vett egy motorkerékpárt a tulajdonos tudta nélkül és nekivágott az utnak. Annyira ittas volt azonban, hogy elvesztette uralmát a gép fölött és teljes sebességgel belerohant a községi tűzoltószertár falába. Az oldalkocsi két utasa kirepült helyéről és egyikük szörnyethalt, a másikat súlyos állapotban szállították kórházba, a szerencsétlenséget okozó részeg motorkerékpáros azonban elmenekült, noha maga is súlyos sérüléseket szenvedett. A környék csendőrségét rögtön telefonon értesítették az esetről, de a menekülő eszeveszett sebességgel átvágott a csendőrök gyűrűjén és cseh területre szökött. Csak másnap sikerült elfogni véletlenül, amikor végül is eltévedt bolyongás közben és visszajutott ismét német területre, ahol a kimerültségtől összeesett. Súlyos állapotban szállították kórházba, ahonnan majd gyógyulása után a bíróság elé kerül.

— Mandzsu küldöttség Bécsben. Bécsből jelentik: Az eddig Itáliában tartózkodó mandzsu delegáció most német területre érkezett és néhány napot Wienben fog tölteni, mielőtt tovább utazna Berlin felé.

Újabb szigorú egészségügyi rendelkezéseket adott ki a városi főorvosi hivatal

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Az országosan elrendelt egészségügyi offenziával kapcsolatban a város vezetősége a főorvosi hivattal karöltve, nagyfontosságú egészségügyi rendelkezéseket adott ki. A rendelkezések legjelentősebb pontja az, amely arra kötelezi a háztulajdonosokat, hogy záros határidőn belül — ha ez nincs — angol rendszerű, vízvezeték-klozeteket, szereltesse fel telkükön.

A rendelkezés csak azokra a háztulajdonosokra vonatkozik, akiknek telkük előtt vízvezeték- és csatornázási hálózat vonul végig. Gyakorlatban nem jelent kiadás-többletet a háztulajdonosoknak a csatornázás, illetőleg a vízhasználat, mert tudott dolog, hogy ezeket a díjakat még akkor is fizetni kell ha történetesen a víz- és csatornázás nincs bevezet-

ve a magánosok telkére. Annál nagyobb kiadást jelent a szerelési munkát. Egy angol rendszerű klozet felszerelése ma legalább is tízezer lejbe kerül és ezt a kültelki háztulajdonosok, nehéz anyagi viszonyaik közepette, képtelenek előteremteni. Nem is számítva azt, hogy klozet felszerelése új épületrész felépítését teszi szükségessé.

A háztulajdonosok, akik természetesen örömmel csatlakoznak az egészségügyi rendszabályokhoz, a városnak ezt a rendelkezését még a legnagyobb áldozatok árán sem tudják teljesíteni. A rendelkezés végrehajtásának egyetlen megoldási lehetősége az, hogy a vízműigazgatóság hitelezze a kisháztulajdonosoknak a munkálatokkaj járó költségeket, amelyeket azután 4—5 évi törlesztéssel hajtának be azokról.

Álarcos rablók kifosztották a Nizza és Páris között közlekedő vonatot, amelyről 70 millió francia frank értékben 168 aranyrudat raboltak el

(PÁRIS.) Merész vakmerőséggel végrehajtott támadást és rablást követtek el eddig még ismeretlen tettesek a Nizza és Páris között közlekedő gyorsvonat ellen.

A vonatrablók megölték a vonat egyik vasutas kísérőjét is és elraboltak 168 darab aranyrudat, amelyeknek értéke 70 millió francia frank és amely aranyrudakat Belgiumba, a Belga Nemzeti Bank részére kellett volna szállítani. A vonat Marseilleből indult ki és egyik páncélcsojijában 17 értékes csomag között ott volt az a három páncélládába zárt 168 darab aranyrud is, mely belgiumi rendeltetésű volt. Alig hagyta el a vonat néhány kilométerre Marseilletől állomását, lassítani kezdett, majd a hirtelen fékezés következtében megállt. A vonatvezető, a mozdonyvezető és

a fűtő leszállottak a mozdonyról, illetve a podgyáskocsiból hogy megnézzék, mi volt az oka a vonat gyors lefékezésének és megállásának. Ebben a pillanatban álarcos rablók sortűzet adtak le a három szerencsétlen emberre, akik közül a vonatvezető halálosan megsebesült, a mozdonyvezető és a fűtő pedig könnyebben. Az álarcos rablók felhasználva a zürzavart, a páncélcsojiból kiemelték az aranyrudakat tartalmazó három szekrényt s a közelben tartózkodó autóra dobták fel, majd gyors iramban nyomtalanul eltűntek.

A bevezetett vizsgálat során a rendőrség megállapította, hogy a vakmerő rablást marseille alvilági bűnözők hajtották végre, akiknek kézrekerítése érdekében széles körben megindították a nyomozást.

Szigorúan megbüntetik azokat a kereskedőket és iparosokat, akik vétének az árüzérkedésről szóló törvény rendelkezései ellen

A kolozsvári kereskedelmi felügyelőség felhívásban figyelmezteti az összes kereskedelmi és iparvállalatokat a törvény rendelkezéseinek pontos betartására.

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A kolozsvári kereskedelmi felügyelőség rendeletet adott ki, amely szigorú felhívást intéz az összes iparosokhoz, iparvállalatokhoz és kereskedőkhöz. A hirdetmény szerint három hónaptól egy évig terjedő elzárással és 5000 lejtől 20 ezer lejtig terjedő pénzbírsággal büntetik mindazo-

kat, akik a kereskedelmi életben szokásos és természetes szabadverseny csökkentése, vagy kiküszöbölése érdekében és hogy ily módon az árakat megdrágítsák, a belföldi piacon olyan mennyiségben halmoznak fel árukat és élelmiszereket, amely mennyiség meghaladja a rendes szükségletüket, vagy vál-

lalatuk tevékenységének szokásos méreteit, illetve amely mennyiséget nem idokol megfelelő mértékben az illető kereskedelmi vagy iparvállalat szükséglete ilyen esetben a bíróság elrendeli a felhalmozott áruk, vagy élelmiszerek eladását is.

Hasonló büntetéssel sújtják azokat is, akik megkísérlik, hogy bármilyen kereskedelmi cikk áránál indokolatlan ár-emelést idézzenek elő, vagy az ár-emelést elő is idézték oly módon, hogy szándékosan hamis híreket terjesztenek nyilvánosan, vagy család megfélemlítő eszközöket alkalmaznak, vagy pedig nagyobb mennyiségben kínálnak eladásra árukat, vagy élelmiszereket mint amilyen mennyiséget a vevő igényel.

Hasonló büntetéssel sújtják azokat az élelmiszer és árutulajdonosokat is, akik annak érdekében, hogy az áruk és az élelmiszerek ára indokolatlanul emelkedjék, arra ösztönöznék valakit, hogy szüntesse be az árusítást, vagy pedig csak bizonyos áron hozza forgalomba az élelmiszereket, árukat és azokat is, akik tekintélyükkel visszaélve, ajándékokat adnak, ígéretet tesznek, fenyegetést alkalmaznak, vagy erőszakot az áruk és élelmiszerek tulajdonosaival szemben, hogy az érvényben levő árakat felemléjék. Az összes esetekben a büntetést az áruzsora letöréséről szóló törvény 2. és 8. szakaszainak rendelkezései értelmében róják ki.

A kereskedelmi felügyelőség nyomtalanul felhívja az összes kereskedőket és iparosokat, kereskedelmi és iparvállalatok figyelmét, hogy saját érdekében alkalmazkodjanak a vonatkozó törvény rendelkezéseire, illetve a most közölt felhíváshoz, mert csak ily módon kerülhetik el a törvény szigorú rendelkezéseinek velük szemben való alkalmazását.

Súlyos ételmérgezésben meghalt a lakodalmi lakoma 14 vendége

(HALMEU-HALMI.) Súlyos tömegszerencsétlenség történt a napokban megtartott esküvőn, amelynek vendégei közül 14 résztvevő súlyos mérgezési tünetek között megbetegedett. A vendégek közül egy asszony meghalt, a többiek részben magánlakásban, részben pedig a kórházban vették gondos ápolás alá.

Hercz Anna margittai fiatal leány esküvőjén történt a tömeges mérgezés. A meghívott vendégek és rokonok miután a polgári és az egyházi esküvő megtörtént a Romanul nevű vendéglőbe mentek lakomára — amelynek tulajdonosa Henderl Ármán. — Vidám hangulatban folyt a lakoma Nagymennyiségű halat és különleges módon elkészített pulykapecsenyt fogyasztottak. Majd a násznép gondtalanul táncolni kezdett. Rövid idő múlva azonban mindnyájan rosszul kezdtek magukat érezni és a násznép nyomott hangulatban hamarosan szétoszlott. A lakomán történt ételmérgezés talán nem is derült volna ki, ha két nap múlva váratlanul meg nem hal Willinger ismert szatmári gyáros felesége, aki szintén résztvevő az esküvői lakomán. Az uriaszony váratlan halála gyanút keltett és ezért a hatóságok elrendelték a holttest felboncolását, amelynek során megállapítást nyert, hogy a gyáros feleségének halálát súlyos étel-, helyesebben ételmérgezés okozta. De — az orvosi megállapítás szerint — az elfogyasztott és különleges módon elkészített pulykasült is romlott volt és ez a körülmény okozta az uriaszony hirtelen halálát. Az orvosok megvizsgálták az esküvőn résztvevő másik tizenhárom vendéget is, akik részben a kórházban, részben magánlakásukon állottak gyógykezelés alatt és valamennyiüknél súlyos ételmérgezést konstataáltak.

A hatóságok széles körben megindították a vizsgálatot a tömeges ételmérgezés ügyében, mert ez már a második eset, amikor tragikus módon végződik a lakodalmi lakoma.

Nemrég a Halmiban megtartott másik esküvő után három napra meghalt a menyasszony és az orvosoknak alapos a fellevezésük, hogy a fiatal asszonyka halálát ebben az esetben is ételmérgezés okozta. A vizsgálat széles körben folyik.

Tökéletes
eleganciát nyújt

a
CZINK

által tisztított
és festett ruha

Állírtetést
lapunkra felvesz

Nova

könyvüzlet is. Memoranduliu 16.

Apróhirdetések

Figyelem!

Apróhirdetési áraink a további intézkedésig a régiak maradnak.

LEVELEZÉS

ARANYFOGAKAT, ékszereket, brilliáns és gyémánt köveket megveszek. Takarékosági könyvecskére kiszolgálók. Rosner ékszerész Cluj, Regele Ferdinand 114. (V T 1264)

INTELLIGENS iparos fiatalember ismeretség hiányában, keresi jócsaládból való katolikus 25-28 éves urileány ismeretségét. Némi hozománnyal, házasság nincs kizárva. Kalandorok nem érdekelnek. „Közös szimpátia” jellegre a kiadoba. (P859)

Villanyondolálás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyelünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA
HÖLGYFOD-
RÁSZ-SZALON
C. REG FERD.
30.

Hajfestés választékos színekben, víz-, vasondolálás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

ÜDVÖSKE Nagyon nyugtalan vagyok, hogy miért, azt hiszem tudod. Nem nyugtatnál meg egy pár sorral minél hamarabb? Alázattal kezeidet csókolom. (560)

ADÁS-VÉTEL

ARANY fogakat, gyémánt és brilliáns tárgyakat (akár tört állapotban) állandóan veszünk Casa Orológeler. Ema Weisz. Cluj, P. M. Viteazul 11. (T 1269)

MARADÉKOK félárban. Nőkabát, ruházóvet, diffin, flanel, krep-piké, zefir, vászon, dejalin pongyola és ruhamaradékok. Cal. Reg. Ferdinand 53., udvarban. (578)

RITKA alkalmi vétel. Új ház, szép telek fűszerüzlet-vendéglővel, havi tiszta 15 ezer lej jövedelemmel, betegség miatt sürgősen eladó. Megbizva: Roma iroda, Memoranduliu 9. (T1357)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (T1349)

Maradékot str. Măloasă 19.

alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, diffin, pizsama, flanel, damasztok, vásznak félárban, Sámuelnél. (9764)

HASZNÁLT ruhákat, télikabátokat veszünk. Dus választékban eladunk. Hívásra házhoz megyünk. P. Unirii 18. (P722)

HÁZHELY Andrei Muresan beépített nyedében eladó. Érdeklődni: Primaria mellett dohánytözsében. (182)

CSALÁDI ház eladó. Str. Take Jonescu 1. (102)

ÜZLETPORTÁL jókarban levő azonnal eladó. Cim a kiadóban. (T1336)

ÖRÖKÉGI vaskályha (jókarban) olcsón eladó. Str. I. Maniu 7. (524)

TURDA város határában mintegy 3 hold belsőség házhelynek alkalmas terület eladó. Érdeklődni: Turda, dr. Mihail Moldovan, Clujon dr. Aurel Blaga ügyvéd uraknál. (V530)

SZEP nagy Biedermayer szalon facsillár íróasztal, vörös ebédli, fehérre festett háló, kombinált nagy ruhaszekrény, ágyak. Str. Cicio Pop 37. sz. Ugyanott ház is eladó. (506)

GYERMEKKOCSI mély, áramvonalas eladó. Str. Andrei Muresan 67. (514)

ELADÓ olcsó házhelyek Iris-gyár mellett. Ért.: Mar. Foch 11. délelőtt 9-11-ig. (P857)

250 prima kihizlalt Meddó-juh eladó. Kain Samu, Hida, jud. Cluj. (V582)

ŐCSKA ruhákat vesznek és eladók. Grünfeld, Str. Memoranduliu 6. (581)

KOMPLETT hálósoba, ruhaszekrények, sezlón, szalngarnitúra, ebédli székek, szőnyegek, új fotel vázak, tükrök, irógépek, festmények pótomáron eladók. „Lloyd” kommisszió, P. Unirii 9. (T1365)

MODERN tele dióháló nagyon olcsón eladó. Cal. Reg. Ferdinand 65. asztalosnál. (586)

FÉRFI szabógép minden elfogadható áron eladó. Str. Berthelot 15. Gidali. (596)

SÜRGŐSEN eladó Békásban háromnegyed hold gyümölcsös részletre is, 64 m. fronttal. Str. A. Muresan 98. (413)

ELADÓ egy szoba kerttel 500 négyzetméter 50.000 lejért vasúti műhely mellett, Str. Mănăsturon üzlethelyiség és egy szoba 170 ezer lejért, Str. Nouă-ban 2x1 szoba, konyha és 1x1 szoba kerttel 300 ezerért. Házak 50 ezer-3 millióig. Increderea iroda. P. Unirii 18. (592)

ELUTAZÁS miatt nagy férfitárrógép sürgősen eladó. Str. Memoranduliu 24. Klein. (595)

HASZNÁLT oszlop cserépkályha olcsón eladó. Cim: Str. Mercur 13. (598)

ŐCSKA épületanyag eladó. Baron L. Pop 2. (P858)

BÜSENDORFER zongora bérbeadó. Ért.: Memoranduliu 2. Korinkáné, d. e. 12-1-ig. (P860)

ELADÓ házsongárdban gyümölcsös parcellák. Új kerítés, filegória. Cal. Moșilor 45. (dohánytözsde.) (P861)

ZONGORA bérbeadó. Szekrények, asztalok, képek, virágládák, könyvek eladók. Filipescu 1. I. em. balra. d. u. 3-5. (P869)

PERZSA szövőszék eladó. Megtekinthető Str. Memoranduliu 11. em. (P870)

NAGYON finom, alig használt világos Avodire hálósoba eladó. Str. Memoranduliu 22., asztalos. (P880)

ELADÓ két jókarban levő barna oszlop-kályha, P. M. Viteazul 15. (600)

FEKETE télikabát, fél háló, nagy szalonnák eladó. Str. Moșilor 69. (602)

ELADÓ versenybicikli, torpedóval. Megtekinthető délelőtt, Str. Budai Deleanu 55. (603)

NAGYMENNYISÉGŰ disznótök, jóminőségű, bármilyen áron eladó. Str. Pop Cicio 71. sz. (559)

JÖVEDELMEZŐ ház eladó Kővári-telepen. Str. Fierului 38. Ügynököt díjazok. (558)

FÉRFIKABÁTOK nagy termetre, női kabát, konyhabutor eladók. Értekezni 4-6. Str. Moldovan 4. (561)

KISEBB családi házat keresek 50.000 lej készpénz, többi havi részletekben. Öreg emberektől való vétel esetén lakást és koszt életük végéig biztosítanék. Cimeket „Részlet” jellegre kérem a kiadoba. (563)

HETI 50 LEI

részletfizetésre vásárolhat férfi és női a cipőket, sosenokat és gyermekcipőket

„ARCO”

cipőkereskedelmi vállalat. Str. Memoranduliu 25. Telefon: 18-25.

MÉLY és sport gyermekocsi olcsón eladó, esetleg részletfizetésre is. Bătrăneanu 10., Dermata közelében. (570)

ZEFIR kályha eladó. Posta melletti trafikban. (565)

ELADÓ egy egész új súlyasztó gép, egy hármas ablakra való mozaik függöny és ugyanolyan abrosz. Str. Regina Maria 48. (567)

IRÓGÉP jókarban, ágyterítők, függöny, sezlontérítők, ruhafélék eladók. Str. Decembal 25. (571)

RÉGI „Borszemjankót” veszek kötetenként. Cimeket „Évfolyam” jellegre. (572)

ÁLLAST KERES

35 éves három nyelvet beszélő intelligens nő, háztartás, főzés minden ágában jártas, házvezetőnő, vagy anyahelyettes állást keres. Vállalná kasszinó, penzió, vagy konyha vezetését. Cimeket „M. G.” jellegre a kiadoba. (V585)

FRAULEIN állást keres nagyobb gyermekekhez, félnapost, vagy reggeltől estig. Cimeket „Szebeni” jellegre kérek. (590)

MEGBIZHATÓ szolid kislány tanulóknak üzletbe ajánlkozik. Str. Amurg 36. Csizsár. (576)

ROMÁNUL tudó, bicikkel rendelkező szolgálégény állást keres. Str. Scărilor 16. (P878)

ROMÁN, magyar, német nyelvtudással, gyermek mellé, vagy házvezetőnő állást keres. Str. Moldovei 4., Telefon: 25-25. (605)

ÁLLAST KAPHAT

A Royal moziba egy ügyes festő, illetve rajzoló azonnal felvétetik. (T1364)

KERESÜNK laboránsnőt, öntődében jártas mestert, technikust, vagy németül beszélő fiatal mérnököt. „Corvinus”, Strada Chintăului 1. (461)

RENDSZERETŐ fiatal cukrászsegéd okt. 1-re. Ugyanide egy jóerkölcsű fiút tanulóknak felvesszünk. Cim a kiadóban. (VT1351)

JÓLFŐZŐ szakács-cukrász alkalmazást talál. Érdeklődni: délután 4-5-ig Str. Regina Maria 29., étteremben. (T 1331)

MEGBIZHATÓ varrónő komorna ke-restetik okt. 15-re. Máriaffy Lajosné, Tg. Mures, Sângeorgiu de Mures. (VT1362)

PERZSASZÖVŐSÉHEZ, dolgozó leányok felvételnek. Str. Oituz 13. (520)

SZABÓSEGÉD, elsőrendű nagymunkás állandó munkára felvétetik. Coros, Tg.-Mures. (VT1361)

JÓCSALÁDBÓL való fiatal leányt keresek hatéves leányka mellé. Str. Paris 68., ajtó 2. Déli órákban. (519)

MEGBIZHATÓ, rendes mindenest bejáró nő keresek 1-ére egész napra. Cim a kiadóban. (580)

BEJÁRÓNŐ naponta, délelőtti bejárásra felvétetik. Casa Orológeler, Piața Mihai Viteazul 11. (T 1363)

NAGY vállalat keres perfekt románul, németül tudó tisztviselőt, vagy tisztviselőnőt. Gép- és gyorsírók előnyben. Ajánlatokat személyi adatok és eddigi praxis megjelölésével „Perfekt német” jellege alatt a lap kiadóhivatatala továbbítja. (591)

BEJÁRÓNŐT keresek. Cal. Reg. Ferdinand 39. dr. Bródy. (594)

FÉMOSSZOLÓT felvesszünk. „Orion” S. A. Cluj, Str. Fabr. de spirit 2-a. (562)

EGY kaució nő, ki románul tud és egy kisleány trafikba felvétetik. Str. Regina Maria 48. (568)

BEJÁRÓNŐT, ki a háztartás minden ágában perfekt, keresek. Jelentkezni 2-4. Str. Mico 34. földszint. (574)

ÜGYESEN kézimunkázó kisleányokat felvesszünk. Salon „Tusi” Str. Iorga 3. (P854)

EGY főzítő mindenest vidékre keresek. Str. Toma Ionescu 6. (P862)

BEJÁRÓNŐT keresek délutánra. Kazintzi, Cal. Moșilor 37. (P864)

JÓL főző azonnali beléjésre felvétetik vendéglőbe. Cal. Moșilor 6., Szilveszter. (P865)

BEJÁRÓNŐT keresek 7-2-ig. Str. Reg. 83. inf. 3. 10. III. 8. (P866)

KIFUTÓT felvessz Bernáth kalapszalonn. P. Unirii 29. (P871)

TANULÓT fiút, vagy leányt felvessz Károly fodrász. Str. I. Maniu 4. (P872)

MEGBIZHATÓ, rendszerető, szorgalmas mindenleányt felvesszünk. Cal. Victoriei 47. Háztulajdonos. (437)

A reggeli órákra bejárónőt keresek. Str. V. Alexandri 1. (P873)

KIFUTÓFIU felvétetik. Kovács cipész-üzlet. Str. I. Maniu 4. (601)

KÜLÖNFÉLEK

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

FRANCIA és román nyelvórákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cim a kiadóban. (433)

ÚJ metódussal szabni tanítok. Str. Reg. Maria 6. II. Bálint. (P825)

LEGJOBB módszerrel angol órákat adok. Str. Elisabeta 32. (285)

TÜZIFA minden rendű olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (314)

A REG. Maria 29. étteremben okt. 1-től havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejttől és a menü 15 lejttől feljebb. Ugyanott egy jólfőző szakács-cukrász alkalmazást talál. Értekezni délután 4-5-ig. (T 1332)

VAN szerencsénk tudomására hozni a nagyérdemű közönségnek, hogy „Furnica Română” helyisége, Str. Iasilor 6 sz. ujlóg átalakítva, Görgényi Péter vezetése alatt szombaton este megnyílik és állandóan reggelig nyitva. Kitűnő aradvidéki borok, olcsó házikoszt, 16 lej menü délbén, este 12 lej, kitűnő zene, parkett-tánc reggelig. A nyitás október 1-én este disznótörrel és fánkkal. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri: Görgényi. (587)

KÖZÉPISKOLÁSOK tanítását dipl. fiatalok egyes és összes tárgyakból garancia mellett vállalja. Cimeket „Szerényigényű” jellegre a kiadoba kérem. (569)

LAKÁSFÉREGTELENÍTÉSEKET tökéletes eredménnyel eszközölünk. Teljes szagtalanítás. „Polynea” kémiai laboratórium Paragáz-osztálya. Str. Consiliul Național 3. (Főposta mögött.) (P868)

SZABÁSZATI kurzus kezdődik Löwy szalonban. Str. Bob 13. Ügyes tanulókat felvesszünk. (P870)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ november 1-től két szoba konyha stb. kertes családi ház külön telken. Str. Gavril Tripon 33. (P821)

EGY szoba, konyha udvari lakás kiadó. Str. V. Goldis 7. (457)

KIADÓ október 1-ére nagy, napos szoba, elő- és fürdőszobával. Cim: Str. Gojdu 2., földszint. (464)

NAPOS, felszuterin üres szoba október 1-étől kiadó.Ért.: Str. Matei Basarab 7. sz., földszint. (450)

KIADÓ azonnal 1 szoba, konyha, mellékhelyiséggel. Str. Pietroasă 11. (507)

KÜLÖNBEJÁRATU, kisebb kerti szoba főzőkemencével kiadó. Str. Bălcescu 17. (T1359)

GAZDASÁGI udvar, nagy istállóval, alkalmas tehenészet és disznóhizlálásra kiadó bérbe. Str. Lungă 110. (543)

KÜLÖNBEJÁRATU, napos butorozott szoba fürdő és zongora használatl kiadó. Str. Praporgescu 20. (556)

KIADÓ egy szoba, konyha, előszoba és kamara. Str. Ep. Nic. Ivan 48. (546)

KÉT szoba és konyha kiadó. Str. Filipescu 5. Értekezni: Str. Leg. Ardelene 18., délután 2-5. (564)

KÜLÖNBEJÁRATU uccai szoba azonnal kiadó. Str. Reg. Infanteri 8. No. 4. (566)

KIADÓ 2 szoba, konyha kerttel, külön telken. Értekezni: Str. Hasdeu 19., Schuster-nél. (575)

EGY szoba, konyha kiadó. Str. Ep. Pavel, Donat 28. szemben. (577)

KIADÓ napos uccai szoba, konyha. Str. Sunătoare 1. (584)

ÜZLETHELYISÉG kiadó azonnal Str. Dragalina 4. szám. Ugyanitt 4 kerekű kézi szekér eladó. Zeiler bádogos. (589)

INTELLIGENS nő, vagy férfi lakás kaphat. Cal. Reg. Ferdinand 14. földszalon. (593)

BUTOROZOTT szoba kiadó. Cal. Reg. Ferdinand 19. ajtó 2. (597)

KIADÓ nagy, világos, perkettes szoba vízkagylóval, irodának alkalmas. Simon P. Unirii 20. (P855)

KIADÓ P. Unirii 3 szoba, mellékhelyiségekkel irodának, banknak, rendelőknek Ért.: Nagy István, Str. Dragalina 74. (P856)

KIADÓ olcsón 2 szoba, konyha, előszoba mosdófülke, gyümölcsöskerttel novemberre. Ért.: Reg. Carol 22. (P863)

KIADÓK főposta mellett szép napo. földszinti helyiségek irodának, szalonnak műteremnek. Str. Cons. Național 3. (P867)

SZÁRAZ szoba kiadó okt. 1-re. Str. Salcâm 32. (P874)

EGÉSZSÉGES világos szoba, speisz kiadó. Str. Oituz 26. (604)

SZOBÁ, konyha, speisz azonnal kiadó Str. Reg. Maria 43. (P877)

ÜZLETHELYISÉG azonnalra kiadó Érdeklődni: Moșilor 81. kapuval szemben. (P879)

KIADÓ kettő szoba, elő-, fürdőszoba, irodának, garzonlakásnak. Str. Memoranduliu 4. (P881)

LAKÁST KERES

SZEP 2 szoba, fürdőszoba lakást keresek november 1-ére. lehetőleg központi fűtéssel. Megkereséseket: Fabrica de Basmale Schul, Str. Salcâm 27. sz. címre kérek. (573)

KÉTSZOBÁS, komfortos lakást keresek novemberre. Cimeket kérek Str. Memoranduliu 20. géptüzetbe. (P875)

Mozzi

CAPITOL MOZGÓ: Premier: Annapolis

Fősz.: Robert Young és James Stewart. Világhíradó a legújabb történelmi eseményekkel.

EDISON MOZGÓ: I. A tigris völgy. Kay Linakerrel és Conrad Nagellel. II. A trópusok futárja. John Wainev. III. IV. Új híradó és új Miki Maus. Jön: Tüzen és kard az — Stan és Bran premier.

MUNKÁS MOZGÓ: I. Az ördög bábuja. Fősz.: Lionel Barrymore és Maureen O'Sullivan. II. Az életmentő. Társadalmi dráma, fősz.: Ralph Bellamy, Karen Morley és Micky Rooney. III. Híradó.

ROYAL MOZGÓ: Audioskop. 3 dimenziós plasztikus film. Zöld-vörös szemüveget a pénztárnál kaphat. Utána: A névtelen asszony. Fősz.: Gladys George. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9.20. Számozott jegyek. Tel.: 37-05.

SELECT MOZGÓ: Fejedelmi éjszakák. Kessel regénye után. Fősz.: Nagy Kató és Jean Murat.

THALIA MOZGÓ: Premier, kettős műsor: I. Buldog Drummond visszaít. A híres mesterdetektív kalandjai. Főszerepben Lionel Barrymore, Luise Campbell. II. Az újságíró barátja. Vigjáték. főszerepben: Claudette Colbert, Fred Mac Murray.

URANIA MOZGÓ: Doktor Tindall büne Bünyügi dráma, fősz.: John Barrymore és Louise Campbell.

Hirek

NAPTÁR. 1938. Szeptember 30. Péntek.
Róm. kat.: Jeromos. Prot.: Hironimus. Ort.: Sf. Pár. Grigore. Izr.: 5 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550. fél évre 280. negyedévre 150. egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

FÜLÉNYESSÉG

— Örültem szeretem — sóhajtja a térdelő udvarló.

— Ki-ki a maga módján — válaszol fölényesen a bákirálynő.

Ó, MÉRT OLY KÉSŐN?

— Ezeket költöttem orvosokra... — panaszkodik a beteg.

— Ó, miért nem jött már korábban hozzám? — sóhajtja a páciens nélküli orvos...

A VITRIOL

A kis Mórckától megkérdik, hogy ha felnő, mi szeretne lenni?

— Vitriol — válaszolja Mórcká.

— Miért éppen vitriol?

— Mert azt mondják, hogy az minden keresztüleszi magát...

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 24-től, szombaton reggeltől október 1-ig, szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot: Unicorn, Unirii-tér, Apostol, Regele Ferdinand-ut; Palóczy, Gen. Ma rechal Foch-ut; Holicska, Motilor-ut (Eminescu-uca sarkán).

— Időjárásjelentés. A bucaresti időjárásutató intézet jelentése: Kissé változó égi gyenge szél, reggeli köd, a hegyekben talajmenti fagy, napközben felmelegedés.

— JÓ ÉS OLCSÓ BÖRT ÉS TALPAT. Rozsák bőrtüzetben kaphat Cluj, Piața Mihai Viteazul 15.

— Dr. Anca Emanuel belgyógyász, rendelkezései megkezdte Str. Memorandului 27. alatt. Gyomor, máj, bél, vese, tüdő és szívbetegségek. Röntgenvizsgálat. Rendelési idő 3—6 között. Telefon: 18—31.

— Hibagazítás. A fényes sikerű sácomberki gazdanap részletes közlésébe sajnálatos szedéshiba csuszott be, amit itt helyesbítünk: A résztvevő gazdavezérek közlésénél Mikó László „főpénztáros” helyett Mikó László EGE főfelügyelő, szövetségi elnök és Szász József szövetségi főpénztáros olvasandó.

— Százhat kereskedelmi és iparvállalatot büntettek, mert megszegtek a román elem alkalmazásáról szóló törvényt. Bucarestből jelentik: A Monitorul Oficial tegnapi száma a nemzetgazdasági minisztérium rendeletét közli, amely szerint 106 kereskedelmi és iparvállalatot büntettek meg, mert nem teljesítették vállalatuknál a román elem alkalmazásáról szóló törvényt. A megbüntetett kereskedelmi és iparvállalatok nem vehetnek részt többé nyilvános árlejteken.

— Tanfolyamokra szóló jelentkezési felhívás. A kolozsvári magántisztviselők és kereskedelmi alkalmazottak szervezete a következő tanfolyamokat hirdeti ki: román nyelvtanfolyam kezdők és haladók részére német és magyar gyorsírás valamint román és magyar könyvviteli tanfolyamok, amelyeken csak a szervezet tagjai vehetnek részt. Megfelelő számú jelentkezés esetén a tanfolyamok mindegyike felváltva az esti órákra lesz beosztva és november elején veszi kezdetét. Jelentkezési határidő 1938. október 20. Jelentkezni lehet a szervezet irodájában hétköznapokon délutánonként 5 és 7 óra között, a szükséges információk megadásával. Str. Nic. Iorga 16. szám alatt.

A nemzetközi eseményekkel szemben Románia egész lakossága egységes

Az egyes országok lakói, a nemzetek tagjai, teljes mértékben felismerhetik nemcsak a veszély idején, hanem még akkor, mielőtt ez a fenyegető veszély bekövetkeznék, vagyis még mielőtt a viharfelhők fejük felett összecsapnának, annak fontosságát, hogy milyen borzalom zúdulhat rájuk. Ilyen alkalomkor még jobban felmérhető és értékelhető a nemzeti szolidaritás komolysága és ereje, azé a szolidaritásé, amelynek valamely ország részéről az egész világ előtt kifejezetten meg kell nyilvánulnia. A jelenlegi pillanatban, amikor az egész világot háborús készülődések és harci zaj nyugtalanítja, az a példa és magatartás, amelyet Románia mutat, a külföld felé, mély benyomást keltett.

Az általános és példás fegyelem, a tökéletes nyugalom, a megrendíthetetlen lelki egyensúly nagy elismerésre talál a külföld részéről.

Hatalmas hadsereggel rendelkezünk, amelynek két tényezője adja meg óriási erejét: a kifogástalan technikai előkészítés és a szilárd erkölcsi felkészültség.

Ezeket kívül az egész romániai lakosság olyan hatalmas erővel rendel-

kezik, amely megrendíthetetlen erőműb: a hűség és a ragaszkodás a Nemzethez és a Trónhoz.

Fordítsuk figyelmünket a falvakra és a városok népére. A nemzetközi agitációnak jelenlegi idején a román falvak és a román városok lakosságának magatartása egységes és szilárd. Lelkiéletében, gondolatában, érzésében ikerestvé, mindkét (városi-falusi) népréteg részéről kölcsönös a bizalom egymás iránt és kölcsönös a ragaszkodás és lelkesedés az ország iránt. Ugyanaz az akarat hatja át a falvak és a városok lakosságát, ugyanaz a lelki nyugalom és ugyanaz az acélos hit, erős szív és az önértében való bizakodás — mind a két csoport részéről.

Mind a kettő, a falu és a városok népe is idegenkedik a háború gondolatától és elítéli azt, de nem is fél attól. Mind a kettő részére mindenek felett való és mindennél drágább a nép eszméje, a román állam örök fennállása és a trón megrendíthetetlenségének eszméje. Ezek az eszmék, ezek az irányelvek és érzések a szilárd alapjai Romániának, amelynek igazságát és örökkévalóságát biztosítják.

Rehabilitált kereskedő

(TG.-MURES-MAROSVÁSÁRHELY.)

Közbüztük annak idején, hogy Jeney Attila, helyi lakos feljelentést tett közel 30 ezer lej értékű ékszereinek titokzatos módon való eltűnése okából. Jeney az ékszereket annak idején Elczner Jenő helyi bizományosnak odta át aki, hogy Jeneynek pénzt szerezzen, — állítása szerint zálogba — tovább adta az ékszereket Munteanu helyi nagykereskedőnek. Közben Jeney ki akarta váltani az ékszereket, azonban azokat nem kaphatta kézhez, mert Munteanu azt bizonyította, hogy Elczner neki az ékszereket eladta. Így került az ügy a büntetőbiróság elé, ahol Elczner bűnösségét látta a bíróság beigazoltnak, akit el is ítél ellenben Munteanuról megállapítást nyert, hogy teljesen jóhiszeműen járt el és így őt semmilyen bünvádi felelősség nem terheli. Ezen az alapon a kiváló kereskedőt a bíróság fel is mentette, akiről az is beigazolást nyert, hogy a korrekt kereskedő jóhiszeműségével járt el és semmiféle ékszer árucserével nem üzérkedett.

A rehabilitált rokonszenves kereskedővel szemben hozott ítélet közmegegyezést váltott ki, viszont Elcznerék megfélembzték azt.

— BORZALMAS ROBBANÁS NEMETORSZÁGBAN. Berlinből jelenti a DNB újságírója: Hamburg egyik külvárosi negyedében tegnap robbanás történt az egyik üzemből és a robbanás ereje 13 embert megölt.

— Letartóztatták dr. Simian tolvajait. A dr. Simian terhére elkövetett nagyarányú lopás tetteseit a bucaresti rendőrség letartóztatta Jonescu Sofia és a vele együttélő Eugen Teodorescu személyében.

— Szatmár városa is magyar alpolgármestert fog kapni. Szatmárról jelentik: Hanzu tábornok, királyi helytartó, dr. Hodor vezértitkár kíséretében látogatást tett Szatmáron, ahol Coman prefektussal és dr. Mois polgármesterrel, a város vezetőinek kinevezéséről is tárgyaltak. Ennek végeztével Coman ezredes megerősítette a hirt, hogy Szatmár város alpolgármesteri székébe dr. Antal Sándort, nyug. városi tiszt ügyész személyében magyar embert neveznek ki és bizonyosra vehető, hogy a királyi helytartó szintén dr. Antal fogja erre a tisztségre javasolni kinevezésére a belügyminiszternél.

— Egy év alatt két és félmillióval több gépkocsi. Washingtonból jelentik: A legújabb amerikai statisztika szerint ez év elején 43,078,600 autót volt üzemben az egész világon, amiből 30,041,292 Amerikára esik. Az előző évhez viszonyítva az autópark növekedése 2,518,463 darab. A legutóbbi tíz év alatt a világ autóparkja negyvenöt százalékkal szaporodott. Észrevehetőleg javult az arány a teherautóknál, mert míg azelőtt tíz évvel csak minden hatvanegyedik személyautóra esett egy teherautó, addig ma már minden negyvennyolcadikra. Az Egyesült Államok természetesen még mindig legelől állanak az autóstatisztika lapjain, hiszen az autók és a lakosok arányszáma 1:4.5. Az utolsó helyen áll Liberia néger köztársaság, ahol mindössze 1:12.821 az arány, vagyis minden egyes autóra ennyi lakos jut.

— Az angol szerzők nem tudnak helyesen írni. Londonból jelentik: Ismeretes, hogy éveken keresztül írókból és nyelvtudósokból bizottság alakult azzal a céllal, hogy az angol nyelvet és helyes írást egyszerűsítsék. Az az elgondolás vezette őket, hogy így az angol nyelv népszerűségét, elterjedését fogják előmozdítani. Hogy ez mennyire életrevaló és szükséges, mutatja a verseny, amelyet a napokban rendezett egy egy szinpad szerzőkből álló társaság. Résztvevő a versenyben az egyik nagy könyvkiadó cég is. Egy szinpadról az előadó több részletet olvasott fel és a bíráló bizottság megállapította, hogy a szerzők az angol helyesírás dolgában nagyon gyengén állnak. Voltak szavak, amelyeket ahányan voltak, mind másképpen írtak. De gyakran a bírálóbizottság döntése is vitára adott alkalmat.

— Az unitáriusok főtanácsi ülése. Az Egyetemes Unitárius Lelkészkör folyó évi szeptember 29—október 1. napjain lelkeszi konferenciát és rendes közgyűlést tart az unitárius kollégiumban, melyre az elnökség ezúton is meghívja a lelkeszkör munkája iránt érdeklődő közönséget. A gyűlések délelőtt 9 órakor istentisztelettel kezdődnek, este pedig a templomban tartandó rendes istentisztelettel zárulnak. Reggeli istentiszteleteken lelkeszi szolgálatot végeznek: Rázmán Mór, Erdő János, Ekárt Andor lelkesznek, esti istentiszteleteken prédikálnak Utó Lajos esperes és Lőrinczi László lelkes. A konferencia tárgysorozata: Elnöki megnyitó és bejelentések: Pál Dénes elnök. „A más világ és az Újszövetség”. Zoltán Sándor teol. magántanár, homoródszentmártoni lelkes. „Vallás és erkölcs nevelés a gyakorlatban”. Lőrinczi László kadácsi lelkes. „Örök problémánk”. Simén Dániel lupényi lelkes. „A 300 éves dési complanatio”. Máthé Sándor ujszékei lelkes. Október 1-én évi rendes közgyűlés, melyen a körök évi munkájáról beszámol Kóvári Jakab jegyző, kénosi lelkes, a lelkeszköri alapszabálytervezetét ismerteti Péter Ödön tordátfalvi lelkes. Egyébként dr. Varga Béla unitárius püspök a zsinati főtanácsi istentisztelet keretében végbemenő f. év október 2-iki beiktatásának sorrendje a következő: A főtanács tagjai és külföldi vendégek az unitárius kollégium előcsarnokában gyülekeznek. Ezalatt a külföldi vendégeket a templomban az egyházközösség előjárósága fogadja s a teológiai hallgatói vezeték helyeikre. Ünneplés bevonulása a templomba orgonaszó mellett. Elöl mennek a felszentelendő lelkesek, utánuk a püspök, a főgondnok, főjegyző, külföldi vendégek, esperesek és lelkesek. Kezdő és főének. Imádkozik Halmágyi János maroskői esperes. Énekel Szentmártoni Éva. Püspöki eskütel és beiktatás. Egyházi ének. Püspök egyházi beszéde és áldása. Záró ének. Istentisztelet után püspök lakásán fogadja a tisztelgő külföldi vendégeket. Október 2-án fél 10 órakor lelkeszi felszentelő istentisztelet a következő sorrenddel: Kezdő és főének. Imádkozik és egyházi beszédet mond Simén Dániel lupényi lelkes. Ima és egyházi beszéd között énekel az unitárius kollégium ifjúsági dalköre Péterffy István tanár vezetésével. Püspöki beszéd, fogadalmotétel, lelkesi oklevelek ünneplés átadása. Záróének.

— Az elnéptelenedés veszedelme fenyegeti Ausztráliát. Sidneyből jelentik: Ausztráliát W. M. Hughes miniszter kijelentése szerint az elnéptelenedés veszedelme fenyegeti, mely még a háborúnál is súlyosabb fenyegetés, mert a háborút meg lehet nyerni, de a meddőség, mely már korábbi civilizációkat is kiirtott, könyörtelenül felőrli Ausztráliát is ha nem állítja meg a szaporodás állandó hanyatlását. A születési arány, mely 1860-ban 42.56 ezrelék volt 1937-ig fokozatosan 17.43 ezrelékre esett.

— A D. F. Egyetemes közgyűlése. A D. F. Egyetemes folyó év október 1-én délután 5 órakor az unitárius püspökség disztermében tartja évi rendes közgyűlést a következő műsorral: 1. Énekel a teol. akadémiái dalárda. 2. Ima: Marosi Márton Sz. szentmihályi lelkes. 3. Elnöki megnyitó: dr. Gál Miklós. 4. Szavaz Székely Gyula teol. akadémiái hallgató. 5. Az északangliai templomokról és egyházi életéről felolvasást tart Nagy Zoltán temesvári s. lelkes. 6. Hegedűn játszik Szabó László zeneakadémiái növendék, zongorán kíséri Utó Mancika tanárnő. 7. Titkári jelentés: Benozedi Pál. 8. Pénztári jelentés: Gálffy Lőrinc. Öt perc szünet után az egyetemes ügyeit intézi el. Ezek között nevezetes az alelnöki és a választmányi tagsági állások betöltése s az esetleges javaslatokról való határozat. Az érdekesnek ígérkező közgyűlésre a tagokat és az érdeklődő közönséget szívesen látja az egyetemes vezetőség.

— Sakk-hírek. A villamosművek Str. Ilie Macelar-i klubhelyiségében érdekesnek ígérkező sakkverseny vette kezdetét az UEC és a KMSC csapatai között. Az UEC csapatában Vascá mérnök vezetésével Veres, Kormos, Popescu, Avram, Turturean, Schiau a KMSC csapatában dr. Deutscher vezetésével Fosztó, Varga, Benkő, Pál, Vasilescu, Asztalos vesznek részt A csapatverseny jelenlegi állása döntetlen, mindkét egyesület 6 és fél pontot szerzett. A mérkőzéseket hétfő, szerda és péntek este 8 órai kezdettel bonvolitják le. A verseny győzteséértékes emléktárgyat kap. — A KMSC sakk-köre ugyanakkor levelezési verseny játszására hívta ki a resicai szervezett munkások sakk-körét. Öt-öt játékos részvételével egyfordulós verseny megrendezésére tett ajánlatot. A játszmákat az „Előre” munkáslap állandó sakk-rovatában is leközlik. — Dr. Neumann ieles kolozsvári sakkmezt a KMSC szimultán verseny lejátszására kérte fel, amelyet október 6., 13., 20-án a vasmunkás, építőmunkás és nyomdász szakszervezetek helyiségeiben tartanak meg este 8 órai kezdettel. A versenyek iránt munkások körében élénk érdeklődés nyilvánul meg.

— Meghalt Dicsőszentmárton volt polgármestere. Dicsőszentmártonból jelentik: Moldovan Nicolae Kisküküllő vármegye tanfelügyelője, Dicsőszentmárton volt polgármestere, rövid, de súlyos betegség után meghalt. Temetése, amelyen az iskolák növendékei és az Országőrszervezet tagjai testületileg jelentek meg és amelyen a hatóságok és a különböző közintézmények is részt vettek — mély részvét mellett folyt le.

